

Beleidsnota Historische Vereniging Haerlem

2013 - 2017

Samenstelling:
Albert Laterveer (vz.)
Martin van Bleek
Peter Dammers
Jan-Dirk Enschedé
Frans Willem Lantink
Peter van Wingerden

Inhoud

Voorwoord

1. Samenvatting

1.1. Een organisch ontwikkelde vereniging

2. Inleiding

2.1. Een organisch ontwikkelde vereniging

2.2. De naam 'Historische Vereniging Haarlem'

3. Doelstelling, missie en beleidsuitgangspunten

3.1. Doelstelling

3.2. Missie

3.3. Beleidsuitgangspunten

3.3.1. Interne uitgangspunten

3.3.1.1. Betrokkenheid van de leden

3.3.1.2. Transparantie

3.3.1.3. Duidelijker programmering

3.3.2. Externe uitgangspunten

3.3.2.1. Relatie tot andere organisaties

3.3.2.2. De vereniging staat op de bres

3.3.2.3. Eenheid van beleid

3.3.2.4. Vraagbaakfunctie

3.3.2.5. Proactief informatie verzamelen

3.4. Beleid op deelgebieden

3.4.1. Tentoonstellingsbeleid

3.4.2. Bestuursprotocol

3.4.3. Monumentenbeleid

3.4.4.Archeologiebeleid

3.4.5.Ruimtelijke ordeningsbeleid

4. De leden

4.1. Ledental

4.2. Activiteiten

4.3. Register van competenties

4.4. Inbreng en invloed van de leden

5. De organisatie

5.1. Formele (statutaire) versus feitelijke organisatieopbouw

5.1.1.Algemeen

5.1.2.Algemene vergadering

5.1.3.Bestuur

5.1.4.Dagelijks Bestuur

5.1.5.Relatie bestuur – dagelijks bestuur

5.1.6.Werkgroepen (algemeen)

5.2. De afzonderlijke werkgroepen en hun activiteiten

5.2.1.Historische werkgroep

5.2.2.Werkgroep Gebouw & Omgeving

5.2.3.Werkgroep Parken en Groen

5.2.4.Werkgroep Excursies en Lezingen

5.2.5.Werkgroep Jonge Muggen

5.2.6.Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem

5.2.7.Redactieraad Jaarboek

5.2.8.Redactie Haarlem-Reeks

5.2.9.(Werk-)groep gastvrouwen/gastheren

5.3. Functionarissen

5.3.1.Huismeester

5.3.2. Pandbewaarder

5.3.3. Webmaster

5.3.4. Bibliothecaris

5.3.5. Beheerder collectie

5.4. Projectgroepen

5.4.1. Projectgroep bibliotheek

5.4.2. Projectgroep tentoonstellingen

5.4.3. Projectgroep Digitalisering

5.4.4. Overige projectgroepen

6. PR en Communicatie

6.1. Public relations

6.2. Communicatie

6.2.1. Communicatiemiddelen – de website

6.2.2. Communicatiemiddelen – de Haarlem Nieuwsbrief

6.2.3 Communicatiemiddelen – e-mail

6.2.4 Communicatiemiddelen – sociale media

7. Financiën

7.1. Inkomstenbeleid

7.2. Uitgavenbeleid

7.3. Vermogensbeleid

7.4. Conclusies Financieel Beleid

8. Beleidsvoornemens in tijdsperspectief

8.1. Inleiding

8.2. Doelstelling, missie en beleidsuitgangspunten

8.3. De leden

8.4. De organisatie

8.5. PR en Communicatie

8.6. Financiën

Tot slot

Voorwoord

Voor u ligt de beleidsnota van de Historische Vereniging Haarlem. 112 jaar na haar oprichting heeft de vereniging dan eindelijk haar eerste beleidsnota! Een ruime eeuw heeft onze vereniging prima zonder gefunctioneerd. De vraag is dan ook gerechtvaardigd of er wel een beleidsnota nodig is. Toch ligt dit beleidsdocument er niet voor niets. Soms is het goed om even 'de klokken gelijk te zetten'. En er zijn soms onduidelijkheden over de richting en de competenties van onze vereniging, intern en extern. Naast het goede functioneren van de onderdelen is er ook sprake van verkokering. Soms lijkt de Historische Vereniging Haarlem op een mooie archipel, een eilandenrijk, met steeds wisselende perspectieven, maar soms met weinig verbindingen. Onderlinge samenwerking en uitwisseling zouden hier en daar beter kunnen. Binnen de beleidsnota is hier dan ook ruim aandacht voor, het zal het gezicht van de vereniging versterken. De Historische Vereniging Haarlem is onderdeel van het culturele leven van de stad Haarlem, het is goed dat wij ons bewust zijn van onze traditie en ons tegelijkertijd vernieuwen met alle mogelijke communicatiemiddelen van de 21ste eeuw.

Wat opvalt bij het lezen van de nota is de enorme diversiteit van activiteiten. Van onderzoek tot documentatie, van advies tot actie, het gebeurt allemaal en op hoog niveau.

Terugkijkend op het tot stand komen van de nota ben ik er trots op voorzitter te mogen zijn van deze vereniging. Een bijzonder woord van dank geldt Albert Laterveer de voorzitter van de commissie Beleidsnota, die onvermoeibaar de totstandkoming bevorderde en de tekst redigeerde. Met veel informatie en wensen van actieve leden en werkgroepen is de richting voor de komende jaren bepaald. Geen schokkende veranderingen, daar functioneert de vereniging te goed voor, maar wel een uitgesproken behoefte naar meer samenwerken, elkaar betrekken, zowel binnen als buiten de vereniging. Een richting, waar het hele bestuur zich de komende jaren aan verbindt samen met alle leden van onze vereniging.

*Frans Willem Lantink,
Voorzitter*

Hoofdstuk 1 Samenvatting

De Historische Vereniging Haarlem is een bloeiende vereniging. De passie voor de geschiedenis en de ontwikkeling van de stad Haarlem verbindt. De vereniging geeft stem aan de betrokkenheid van vele inwoners van de Haarlemse regio met het verleden én met de toekomst van deze historische stad. In de breedte wordt de vereniging gedragen door de vrijwillige activiteiten van een groot aantal leden, georganiseerd in werkgroepen. Er zijn lezingen en excursies. Er wordt onderzoek gedaan en tentoongesteld. Er wordt gestudeerd en gepubliceerd. Er wordt vergaderd en afgestemd. En er wordt actief geparticipeerd in het politieke debat, waarbij de vereniging zowel qua grootte als qua beschikbare expertise beschouwd wordt als een belangrijke factor om serieus mee in gesprek te zijn. Deze activiteiten dragen de vereniging. Allemaal uitgevoerd door vrijwilligers.

In de ruim 110 jaar van haar bestaan heeft de vereniging een organische ontwikkeling doorgemaakt. Uit een vergelijking tussen de statutaire situatie en de huidige feitelijkheid blijkt, dat de huidige vorm ver weg is gegroeid van de oorspronkelijke opzet. De eerste zin van dit hoofdstuk maakt duidelijk dat deze discrepantie kennelijk geen grote problemen oproept. In deze nota wordt dan ook niet krampachtig getracht alle uiteenlopende verschijningsvormen van bijvoorbeeld de werkgroepen weer op dezelfde manier te stroomlijnen, maar wordt vastgehouden wat goed functioneert. In de ene groep is dit anders dan in de andere.

De vereniging houdt zich bezig met een breed spectrum aan onderwerpen. Ook al wordt in de nota de suggestie gedaan om de doelstelling – door een statutenwijziging - aan te scherpen, het blijft een erg breed gebied. Om op een snelle en duidelijke manier de grenzen van de activiteiten van de vereniging aan te kunnen geven is een missie geformuleerd. Deze luidt als volgt: *'De Historische Vereniging Haarlem zet zich in voor de bevordering van de historische en monumentale waarden van de stad Haarlem en haar omgeving alsmede voor de ruimtelijke kwaliteit die daarmee samenhangt'* Dat houdt zowel het verleden als het heden en de toekomst in, maar maakt wel duidelijk dat op zich belangrijke zaken als cultuur en politiek geen plaats hebben binnen de vereniging.

Zoals dat in een vereniging behoort, staan bij de Historische Vereniging Haarlem de leden centraal. Velen nemen deel aan werkgroepen of vervullen een functie. Anderen nemen deel aan activiteiten of bezoeken lezingen. Het valt op dat het verenigingsleven binnen de Historische Vereniging Haarlem een sterke ontwikkeling doormaakt. Dat komt zeker niet in de laatste plaats door de activiteiten van de Werkgroep Excursies en Lezingen, in combinatie van het gebruik van e-mail om op een directe wijze het overgrote deel van de leden te bereiken.

De werkgroepen verzetten veel werk. Er worden publicaties uitgegeven, tentoonstellingen ingericht, er is aandacht voor jongeren, voor specialismen en voor de ontwikkelingen in de stad. Er zijn ontwikkelingen naar meer structuur: er wordt gezocht naar een vaste bibliothecaris voor de bibliotheek, de jaarlijkse tentoonstellingen worden in een meerjarenrooster voorbereid en afgestemd binnen de vereniging, zodat elk jaar de tentoonstelling met een projectgroep met deelnemers uit verschillende geledingen van de vereniging vormgegeven kan worden.

Met de keuze voor een lage contributie in combinatie met het vragen van geringe vergoedingen voor deelname aan activiteiten of gebruik van faciliteiten, is de vereniging van mening een zorgvuldige balans te hebben gevonden in de bekostiging van haar activiteiten. Hierbij wordt opgemerkt dat de totale kosten van de activiteiten momenteel wel hoger zijn dan de totale inkomsten. Het vermogen

wordt dus elk jaar kleiner. In de voorliggende beleidsperiode wil de vereniging het jaarlijkse negatieve exploitatie resultaat weer tot nul reduceren. Dit betekent dat het streven is de uitgaven en de inkomsten weer ongeveer gelijk te laten zijn in 2016.

De tweede belangrijke bron van inkomsten zijn de vrijwillige bijdragen, legaten en subsidies. Deze inkomsten zijn niet te voorspellen maar van zeer grote waarde voor de vereniging. Ze vormen de financiële buffer voor tijden van tegenspoed en dragen aanzienlijk bij aan de mogelijkheden om activiteiten voor de leden organiseren, terwijl de contributie laag kan blijven. Zo blijft het lidmaatschap toegankelijk voor een zeer brede laag van de Haarlemse bevolking. De vereniging beschikt over de ANBI status, waardoor donaties aan de vereniging aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting¹. De vereniging zal in de voorliggende beleidsperiode vormen vinden om het geven van donaties en legaten verder te entameren en vergemakkelijken.

Het streven bestaat om in 2016 een aantal jaren met structurele verliezen af te sluiten. Dankzij het eigen vermogen is de vereniging financieel gezond. In de afgelopen jaren werd op jaarbasis meer uitgegeven dan dat er inkomsten waren. Hierdoor wordt het vermogen van de vereniging jaarlijks kleiner en daarvoor is de benodigde financiële ruimte beschikbaar. Er is geen reden om de activiteiten te verminderen. Wel is het beleid er op gericht om aan het eind van deze beleidsperiode budgettair neutraal te zijn, te realiseren door het verkrijgen van meer inkomsten (door de groei van het aantal leden, bedrijfslidmaatschappen, stimuleren van giften en legaten) en door zoveel mogelijk te besparen op de kosten. Het eigen vermogen zal gericht voor bijzondere projecten ingezet gaan worden. Daartoe wordt er een fonds gemaakt waaruit eenmalige bijdragen kunnen worden betaald aan initiatieven die bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van de vereniging.

Het gezicht naar buiten van de vereniging heeft extra aandacht. Nog te veel Haarlemmers kennen de vereniging niet. De opzet is om De Hoofdwacht dynamischer in te zetten en meer gebruik te maken van de nieuwe mogelijkheden die het huidige digitale tijdperk biedt.

Hoofdstuk 2 Inleiding

De 'Vereniging Haarlem, Vereniging tot bevordering der kennis van het heden en verleden van Haarlem en Omstreken' is opgericht op 2 november 1901. De laatste wijziging van de statuten vond plaats op 16 december 2003.

De Historische Vereniging Haarlem bloeit. In werkgroepen, projectgroepen, bestuur en in individuele functies maken actieve leden de vereniging tot een centrum van activiteiten. Er wordt historisch onderzoek gedaan, jaarlijks worden tentoonstellingen gehouden, er zijn lezingen en excursies, er verschijnen publicaties van hoog niveau. Toch zijn er, ondanks de inzet van de vele actieve leden, ook uitdagingen: er is eerder stagnatie dan groei van het ledenbestand. Er zijn te weinig jonge leden en te weinig jongere leden actief in de vereniging. Er dreigt een zekere verstening en vergrijzing van de organisatie en van het bestand van de actieve vrijwilligers. Er zijn grote vorderingen gemaakt op het gebied van de digitalisering, maar de vereniging moet nog meer toegerust worden op de virtuele 21ste eeuw. De laatste jaren is er veel bereikt aan de ledenparticipatie met name door vele lezingen en excursies. Het is een uitdaging dit vast te houden. Ledenparticipatie in de vorm van discussie en debat van de leden heeft versterking.

---

¹ Mits door de gever aan de op dat moment geldende fiscale voorwaarden is voldaan. De vereniging staat niet in voor de fiscale positie van donateurs.

2.1 Een organisch ontwikkelde vereniging

In meer dan 110 jaar heeft de vereniging een organische ontwikkeling gekend. Het gevolg is een organisatie die prima functioneert, maar intern erg divers is. Opvallend aan de huidige structuur van de vereniging is de sterke presentie van werkgroepen. In de lange geschiedenis van de vereniging is de veelheid van werkgroepen een tamelijk recent gegeven en de toename van het aantal werkgroepen is iets van de laatste tijd. Een definitie van het begrip 'werkgroep' is binnen de vereniging moeilijk te geven. Er zijn er diverse en ze verschillen allemaal van elkaar. Wel hebben ze gemeen dat ze samen een van de belangrijke pijlers vormen waar de vereniging op rust. Ter gelegenheid van het schrijven van een beleidsnota dit goed functionerende samenstel uiteen trekken, zou meer kapot maken dan herstellen. Wel is er behoefte aan het vastleggen van de huidige veelvormigheid en het scheppen van duidelijkheid in bevoegdheden en in de relatie tussen onderdelen van de vereniging onderling en hun relatie tot het bestuur. De onduidelijkheden die bestaan hebben in het verleden incidenteel tot wrijving geleid. Uitgangspunt is dus het behoud van het goede en vermijden dat de structuur van de vereniging een keurslijf wordt waar ieder zich in moet schikken. Voor een toekomstige dynamische ontwikkeling van de vereniging is het niet verstandig structuren tot in detail in marmer te beitelen, wel verdient het aanbeveling een en ander vast te leggen in een huishoudelijk reglement. Uit de eerste geslaagde aanzet tot digitalisering blijken al een breder ledenbereik en een grotere ledenparticipatie mogelijk dan in het verleden. Bij de instelling en de groei van het aantal werkgroepen kan ook verstening optreden. Binnen een dynamische vereniging kan het ook mogelijk zijn om werkgroepen in voorkomende gevallen niet voort te zetten. De synergie tussen de verschillende werkgroepen is nog onvoldoende, in de samenwerking tussen werkgroepen en nieuwe projectgroepen liggen kansen voor een dynamisering van onze vereniging en met name voor een betere participatie van – nieuwe - leden.

2.2 De naam 'Historische Vereniging Haarlem'

De roepnaam Historische Vereniging Haarlem is nergens vastgelegd. Dit heeft tot gevolg dat de naam in het ANBI-register en bij de Kamer van Koophandel afwijkt van de gebruikelijke naam. De naam van de vereniging zal bij de eerstvolgende statutenwijziging worden gewijzigd in Historische Vereniging Haarlem om het karakter daarvan duidelijker aan te geven. De lange naam "Vereniging tot bevordering der kennis van het heden en verleden van Haarlem en omstreken" blijft daarbij behouden.

Hoofdstuk 3 Doelstelling, missie en beleidsuitgangspunten

3.1 De doelstelling

In de statuten is de volgende doelstelling geformuleerd:

De vereniging stelt zich ten doel de bevordering van de kennis van en de belangstelling voor het heden en verleden van Haarlem en omstreken, alsmede het behoud van al zodanige zaken, die van historische, esthetische en/of stedenbouwkundige betekenis zijn.

Het is een ruim geformuleerde doelstelling met als kernpunten:

- bevorderen van kennis en belangstelling voor Haarlem e.o.;
- zowel gericht naar het heden als het verleden;
- streven naar behoud van 'zodanige zaken' die van belang zijn, historisch, esthetisch en/of stedenbouwkundig.

De doelstelling behoeft aanpassing. In de nieuwe formulering blijven de bovenstaande kernpunten een onderdeel vormen. Toegevoegd wordt:

- bij de bevordering van de kennis etcetera: mede door het bevorderen van wetenschappelijk én amateuronderzoek naar de geschiedenis van Haarlem in de breedste zin van het woord;
- erfgoededucatie;
- public history;
- monumentenzorg;
- aandacht voor ruimtelijke kwaliteit;
- niet alleen gericht op heden en verleden, maar zeker ook op de toekomst: de ontwikkeling van de levende historische stad;
- aandacht voor die stedelijke monumenten, historische zichtlijnen, historische collecties en archieven die van belang zijn voor de geschiedenis van Haarlem.

Hierbij kan worden aangetekend dat het verleden altijd wordt beleefd in het heden; het bewustzijn van het verleden en de historische identiteit van Haarlem is onderdeel van het heden.

Voor de overzichtelijkheid is het aan te bevelen om bij de aanpassing van de doelstelling een onderscheid te maken tussen echte doelstellingen en de middelen waarmee aan de realisering van de doelstelling wordt gewerkt.

3.2 De missie

De missie van een organisatie is een omschrijving van de waarde(n) waar de organisatie voor staat. Zij is het antwoord op de vraag waarom de doelstelling is gekozen. Semi-hoogdravend wordt wel gezegd: De missie is het antwoord op de vraag 'Waartoe zijn wij op aard?' 'Wij' is in dit geval de Historische Vereniging Haarlem.

De missie is belangrijk omdat ze in een korte formulering het ijkpunt vormt voor alle activiteiten van de organisatie. De missie van de Historische Vereniging Haarlem luidt:

'De Historische Vereniging Haarlem zet zich in voor de bevordering van de historische en monumentale waarden van de stad Haarlem en haar omgeving alsmede voor de ruimtelijke kwaliteit die daarmee samenhangt'

3.3 Beleidsuitgangspunten

Bij de beleidsuitgangspunten maken we een onderscheid in de interne, op de vereniging zelf gerichte, uitgangspunten en de externe, naar buiten gerichte.

3.3.1 Interne uitgangspunten

3.3.1.1 Betrokkenheid van de leden

De vereniging streeft er naar van en voor de leden te zijn. Ook de richting waarin de vereniging zich beweegt wordt bepaald door de leden. In actieve zin krijgt dit inhoud door de mogelijkheid deel te nemen aan werkgroepen of projectgroepen of door het vervullen van functies.

De ontwikkeling van het verenigingsleven krijgt mede gestalte door de toezending van nieuwsbrieven en het jaarboek, de uitnodiging voor lezingen en excursies, en door ledenraadplegingen.

In hoofdstuk 4 wordt aan dit beleid meer inhoud gegeven

3.3.1.2 Transparantie

Bij het besturen van de vereniging en de activiteiten van de werkgroepen wordt gestreefd naar een transparante werkwijze. Hierbij wordt een midden gezocht tussen het klakkeloos alle informatie publiceren en alleen het hoogstnoodzakelijke publiek maken. Dit midden is gevonden door elk lid op verzoek inzage te geven in de verslagen van het bestuur van de vereniging, tenzij het recht op privacy van individuen zich hiertegen verzet. Daarnaast wordt relevante informatie gepubliceerd in de

nieuwsbrieven, op de website en via e-mail. De jaarstukken worden gepubliceerd in het jaarboek. Elk jaar is de Algemene Ledenvergadering bij uitstek het moment van verantwoording van het bestuur.

3.3.1.3 Duidelijker programmering

Veel van de initiatieven van de vereniging komen spontaan van onderop, van werkgroepen en projectgroepen. Daarom vraagt de missie van de vereniging ook iets meer inhoudelijke sturing dan soms nu de praktijk is. In samenspraak met de werkgroepen zal het algemeen bestuur een duidelijker programmering vorm moeten gaan geven. Ontwikkelingen in de lokale geschiedschrijving, algemene trends in de beleving van het verleden en het historisch erfgoed, nieuwe media e.d. worden daarbij betrokken.

3.3.2 Externe uitgangspunten

De vereniging is natuurlijk meer dan alleen de som van al haar leden. De vereniging heeft een algemeen overstijgend doel zoals verwoord in de missie. Naast leden richt de vereniging zich ook op de inwoners van Haarlem en omstreken, gebruikers van onze kennis, kopers van onze uitgaven en bezoekers van onze website. Het is belangrijk als vereniging deze brede kring van gebruikers scherp in het vizier te houden.

3.3.2.1 Relatie tot andere organisaties

De vereniging streeft er naar om voor het realiseren van haar doelstelling samen te werken met organisaties, waarvan de doelstelling in het verlengde ligt van die van de Vereniging Haarlem. Uitdrukkelijk kiest de vereniging voor het in stand houden en bevorderen van de innige samenwerking met het Noord-Hollands Archief, het Historisch Museum Haarlem, het Archeologisch Museum Haarlem en het ABC Architectuurcentrum. Verder wordt regelmatig op een goede manier samengewerkt met historische verenigingen in de regio, met erfgoedinstellingen en met Haarlemse culturele instellingen als het Teylers Museum, het Frans Hals Museum en het Dolhuys. Ook wordt er gestreefd naar een versterking van de samenwerking met historische verenigingen van andere Hollandse steden als Delft, Gouda, Hoorn en Leiden. De goede contacten met de gemeente Haarlem, maatschappelijke organisaties en de media ondersteunen de mogelijkheden om invloed uit te oefenen.

De vereniging is vertegenwoordigd in de Stichting Erfgoed Haarlem.

Via de Werkgroep Parken en Groen is de vereniging vertegenwoordigd in de Adviescommissie Haarlemmerhout en in de Stichting Herstel Hildebrandmonument.

3.3.2.2 De vereniging staat op de bres

De vereniging zet zich in voor het behoud en versterking van waardevolle elementen van de historische stad Haarlem. Hierbij spelen tal van aspecten een rol: (cultuur)historie, monumenten, stedenbouw, architectuur, ruimtelijke ordening, financiën, demografische, sociale en economische factoren etc. In dit complexe geheel kan de vereniging op vele manieren en met vele (communicatie)middelen opereren om haar doel te bereiken. Brieven schrijven aan de gemeente en allerlei andere instanties, het voeren van overleg, het inzamelen van geld, het voeren van juridische procedures, versturen van persberichten, overleg met politici, handtekeningen- en inzamelingsacties etc. etc. Soms moet herhaaldelijk en in krachtige bewoordingen het standpunt worden uiteengezet om dit bij betrokkenen over het voetlicht te krijgen. De vereniging staat pal voor de stad!

3.3.2.3 Er is een eenheid van beleid: de vereniging spreekt met één mond

Binnen de vereniging is er veel discussie. Dat is een goede zaak. Hiermee krijgen de definitieve standpunten een betere onderbouwing. Zodra een opinie of mededeling namens de vereniging buiten de vereniging wordt geventileerd, op welke wijze dan ook, moet het een verenigingsstandpunt verwoorden. Het bestuur is verantwoordelijk voor deze eenheid van beleid. Zo wordt voorkomen dat werkgroepen of personen namens de vereniging standpunten verkondigen die strijdig zijn met andere standpunten van dezelfde vereniging. Om deze reden zijn externe contacten

voorbehouden aan het bestuur, voor zover deze niet zijn gedelegeerd aan personen of werkgroepen. Bij de beschrijving van de werkgroepen in hoofdstuk 5 wordt bij elke werkgroep melding gemaakt van gedelegeerde bevoegdheden. In Hoofdstuk 6 'PR en Communicatie' wordt dit onderwerp verder uitgewerkt.

3.3.2.4 Vraagbaakfunctie

Met grote regelmaat wordt de vereniging benaderd met vragen over de historie van Haarlem. De vereniging ziet het als haar taak te trachten deze vragen zo goed mogelijk te beantwoorden. Hiertoe wordt de verschillende werkgroepen gevraagd een actieve bijdrage te leveren.

3.3.2.5 Proactief informatie verzamelen

De vereniging streeft er naar om op terreinen die voor de vereniging van belang zijn op een proactieve manier informatie in te winnen en te verwerken. De kennis moet aanwezig zijn van mogelijke veranderingen, opdat er tijdig en adequaat op kan worden ingespeeld. Het is uitdrukkelijk niet de opzet om in allerlei, op zich belangrijke, gemeentelijke inspraakprocedures te participeren. Het verwerven van kennis van voorgenomen ontwikkelingen zal echter helpen voorkomen dat ongewenste ontwikkelingen al definitief besloten zijn voor de vereniging zich hiertegen kan uitspreken.

3.4   Beleid op deelgebieden

Op enkele punten is reeds beleid geformuleerd. Dit wordt hier kort samengevat.

3.4.1   Tentoonstellingsbeleid

De vereniging vindt de jaarlijkse tentoonstelling een belangrijk onderdeel van haar werk. Omdat het een jaarlijks terugkerende, complexe activiteit is, worden telkens terugkerende zaken tevoren vastgelegd. Concreet betreft het de volgende organisatorische aanpassingen:

- een bestuurslid wordt specifiek belast met de coördinatie van de tentoonstellingen;
- per tentoonstelling wordt er een projectgroep opgericht, waarvan het hierboven genoemde lid qualitate qua deel uit maakt;
- de onderwerpen voor een tentoonstelling worden steeds voor een periode van drie jaar vooruit vastgelegd;
- het bestuur beslist alleen definitief over een tentoonstelling op basis van een uitgewerkt plan met begroting;
- in principe mag een tentoonstelling de vereniging niet meer dan € 2.500 kosten;
- de tentoonstelling is gedurende de looptijd, van eind april tot eind september, geopend op vrijdag, zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur;
- voor de jaarlijkse tentoonstelling zal de initiatiefgroep van elke tentoonstelling zelfstandig trachten externe fondsen te werven om de kosten van de tentoonstelling – deels – te compenseren.

3.4.2   Bestuursprotocol

Voor het bestuur is een protocol vastgelegd, waarin het beleid wordt bepaald in een aantal praktische zaken.

3.4.3   Monumentenbeleid

Monumenten kent Haarlem in soorten en maten. Ze vormen het hart van de historische stad. Verschillende werkgroepen houden zich met monumenten bezig: de Werkgroep Gebouw en Omgeving, de Historische Werkgroep, de Werkgroep Parken en Groen en de Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem. Toch is er nauwelijks sprake van samenwerking. De komende jaren wordt onderzocht hoe in synergie van de gezamenlijke werkgroepen een samenhangend monumentenbeleid van de vereniging vorm kan krijgen. Een centrale rol hierbij speelt het bestuurslid met de portefeuille Monumenten.

3.4.4 Archeologiebeleid

Een tijd lang heeft de vereniging een werkgroep archeologie gehad, die zich bezig hield met het archeologisch erfgoed van onze stad. Deze werkgroep bestaat inmiddels niet meer. Toch is archeologie een integrerend deel van de historie van de stad en haar omgeving. In het overheidsbeleid is de zorg voor het archeologisch erfgoed vooral een zaak van lagere overheden en is het belangrijk dat we het beleid van die overheden op dit terrein kritisch volgen. Het bestuur zal zich inzetten om archeologie een actief onderdeel van het werk van de vereniging te maken. Mede daarom is de stadsarcheoloog als adviseur bij het bestuur betrokken.

Archeologisch onderzoek kan, conform de Monumentenwet 1988, alleen worden uitgevoerd door vergunninghouders en daartoe door de rijksoverheid gecertificeerde partijen en overheden. Archeologisch veldonderzoek of onderzoek naar archeologische vondsten kan in Haarlem daarom alleen worden uitgevoerd met toestemming en onder auspiciën van de gemeente Haarlem, vertegenwoordigd door de stadsarcheoloog en Bureau Archeologie. Om het archeologisch erfgoed onderdeel te laten zijn van de Haarlemse geschiedenis en de vereniging zal het bestuur de mogelijkheid onderzoeken een werkgroep archeologie te initiëren die de volgende mogelijkheden en ambities verder gestalte kan geven:

- verrichten van archiefonderzoek bij de uitwerking van archeologische (veld)onderzoek
- bijdrage leveren aan het verwerken en uitwerken van vondstmateriaal;
- bijdrage leveren aan evenementen en educatieve projecten met betrekking tot archeologie (Veelal in samenwerking met de vereniging georganiseerd zoals de activiteiten omtrent de verjaardag van Haarlem);
- voor de jeugd vanaf 10 jaar aandacht voor archeologie, via de Jonge Muggen. (Bijvoorbeeld speciale kinderdagen, een vondst restaureren, achtergrond over de vondst uitzoeken er een verhaal over schrijven etc.).

Onderzocht wordt of de werkgroep zou kunnen samenwerken met de Archeologische Werkgroep Haarlem (onderdeel van AWN-Nederland) en met het Archeologisch Museum Haarlem.

Laatstgenoemde Werkgroep is in samenspraak met Bureau Archeologie voornamelijk bezig met het uitwerken van de in het verleden door hen mede-uitgevoerde opgravingen.

3.4.5 Ruimtelijke ordeningsbeleid

Haarlem is een monumentale stad met een lange geschiedenis, maar niet monumentaal in de zin dat er alleen van behoud en restauratie sprake mag zijn. Haarlem heeft zich ontwikkeld in alle periodes, ontwikkelt zich nog steeds verder en moet dat ook blijven doen. Het motto is “behoud het goede en verbeter of vernieuw het slechte”. Daarbij gelden verschillende criteria. Er kan en mag niet eenduidig over goed en slecht geoordeeld worden. Delen van de stad kunnen uit stedenbouwkundig en architectonisch oogpunt minder van kwaliteit zijn, maar hebben in sociaal of historisch perspectief betekenis. Het zou verwerpelijk zijn alles uit de wederopbouwperiode te slopen, ook al kan er iets “beters” voor in de plaats komen. Een plein kan qua inrichting en architectonisch niet veel voorstellen, maar wel “bruisen” van levendigheid. Economisch goed functioneren van het stadscentrum is voorwaarde voor het behoud en de vitaliteit, maar het moet ook goed bereikbaar zijn. Tegelijkertijd kunnen die zaken weer een goede ruimtelijke beleving en functioneren in de weg staan. De stad is een continu in ontwikkeling zijnde, complex, stedelijk mechanisme met vele tegenstrijdigheden. Dat maakt het ook zo boeiend. De discussie binnen de Vereniging en met name binnen de werkgroep Gebouw & Omgeving bepaalt in belangrijke mate wat het ruimtelijke ordeningsbeleid zou moeten zijn vanuit de verenigingsoptiek. Deze discussie wordt vooral ook gevoerd met de geïnteresseerde omgeving, zoals ABC Architectuur Centrum en als kritische, onafhankelijke adviseur in de relatie met gemeentelijke instanties, zoals wethouder, stadsbouwmeester, projectgroepen en afdelingen op het vlak van de ruimtelijke ordening. Dit beleid

wordt vooral vormgegeven binnen de werkgroep Gebouw & Omgeving door middel van projecten, publicaties, presentaties, studiedagen, tentoonstellingen en excursies. De vereniging wil een aanjager zijn in de discussie over de stedelijke ontwikkeling van Haarlem.

Hoofdstuk 4 De leden

De Historische Vereniging Haarlem had per 1 januari 2013 1819 leden. Dat deze leden samen de vereniging vormen is meer dan de constatering van een juridisch gegeven. Op veel verschillende gebieden zijn ze actief als onderzoeker, organisator of als deelnemer aan activiteiten. Met recht kan worden gezegd dat de vereniging er is voor de leden en dat ze wordt gerund en haar inhoud krijgt door de leden.

4.1 Ledental

Ondanks de geschiedenis van ruim een eeuw activiteit zijn er nog altijd te veel Haarlemmers die de Historische Vereniging niet kennen. Nu is het lang niet altijd nodig om te streven naar meer leden. De ideale omvang van de vereniging hangt immers af van de mate waarin het ledental bijdraagt aan de realisering van de doelstelling. Voor de Historische Vereniging Haarlem is het ledental om verschillende redenen van belang. Allereerst uiteraard heel basaal: Leden betalen contributie, die nodig is om de organisatie te laten functioneren. Maar er is meer. Een grote, bloeiende vereniging heeft meer zeggingskracht in het publieke debat. Bovendien kan een vereniging met veel leden putten uit meer potentiële 'kennisbronnen'.

Het ledental stagneert al enige jaren en de leeftijd van de leden is in het algemeen aan de hoge kant. Voor een gezonde toekomst zijn er meer leden nodig, met de nadruk op jongere leden. Om de vereniging goed te laten functioneren is het streven het ledental te laten groeien tot boven de 2.000 in 2016. Het bestuur zal hiervoor uiterlijk in voorjaar 2014 met concrete voorstellen voor ledenwerving komen. Ook zullen er jaarlijks nieuwe ledenbijeenkomsten georganiseerd worden.

4.2 Activiteiten

Het is soms moeilijk om een harde grens te trekken tussen actieve leden, minder actieve leden en leden die alleen lid zijn om het jaarboek te ontvangen. Zo is deelnemen aan een excursie immers ook een vorm van actief lidmaatschap. Uitdrukkelijk wordt vermeld dat aan de mate van activiteit geen waardeoordeel wordt toegekend. Het staat ieder vrij om al dan niet actief te zijn binnen de vereniging. De leden ontvangen uitnodigingen voor lezingen en excursies, viermaal per jaar de nieuwsbrief en eenmaal het jaarboek. Voor wie dat volstaat is dat uitstekend.

Toch moet het bestand aan actieve leden uitgebreid worden. Dit kan leiden tot een grotere dynamiek. Nu is het lidmaatschap van een van de werkgroepen de belangrijkste vorm van ledenparticipatie. Het is echter zeer de vraag of deze vorm aansluit bij huidige en toekomstige generaties. Door een verdergaande digitalisering kunnen wellicht meer leden worden bereikt voor activiteiten als kortlopende projecten of discussiebijeenkomsten.

Leden die actief willen worden, kunnen aangeven waar hun interesse ligt. Het uitgangspunt is, dat potentieel actieve leden dan door het bestuur worden doorverwezen naar werkgroepen of projectgroepen, waarop in onderling overleg wordt bezien wat de beste plek is. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat leden in elke positie binnen de vereniging kunnen instromen. De beperking die aan deze algemene regel is verbonden wordt gevormd door de aard van de werkzaamheden. Zo is het onmogelijk om op een constructieve manier een jaarboek samen te stellen met een groep van dertig mensen. Een andere mogelijkheid is dat iemand geïnteresseerd is om actief aan een werkgroep deel te nemen en daarmee ook lid wordt van de vereniging. Hierover wordt tussen werkgroep en bestuur gecommuniceerd.

In hoofdstuk 5 wordt aangegeven welke mogelijkheden er per werkgroep zijn.

4.3 Register van competenties

De leden van de vereniging hebben sterk verschillende achtergronden. Het zou een goede zaak zijn als voor projecten een beroep zou kunnen worden gedaan op de inzet van een bepaalde specifieke competentie. Om dit mogelijk te maken zal aan alle leden worden gevraagd of zij bereid zijn om hun deskundigheid desgevraagd voor de vereniging in te zetten. Zo kunnen deskundige adviezen worden verkregen vanuit de eigen kring. Van de leden die bereid zijn hun competenties voor de vereniging in te zetten wordt een register gemaakt, waaruit de verschillende geledingen van de vereniging kunnen putten.

4.4 Inbreng en invloed van de leden

Leden zijn het kapitaal van onze vereniging. Het bestuur wil dan ook graag zoveel mogelijk gebruik maken van de kennis en inzichten van de leden. Inbreng vanuit de leden is steeds welkom en wordt waar mogelijk gestimuleerd. Natuurlijk kunnen leden op de ledenvergadering hun stemrecht uitoefenen en meebeslissen, maar het bestuur is daarnaast altijd bereid om met (groepen) leden over bestuursvoornemens of reeds genomen bestuursbesluiten te spreken.

Naast besluitvormende mogelijkheden worden ook meningsvormende mogelijkheden geschapen. Over belangrijke onderwerpen kunnen discussiebijeenkomsten worden belegd of kan digitaal worden gediscussieerd. Zo wordt het mogelijk om een eindproduct van een werkgroep breder in de vereniging te bediscussiëren, waardoor het uiteindelijke resultaat over een veel breder draagvlak kan beschikken. De mogelijkheid voor alle leden om een dergelijke bijeenkomst bij te wonen, voorkomt dat meningsvorming uitsluitend binnen werkgroepen of tussen werkgroepen en bestuur plaatsvindt.

Hoofdstuk 5 De organisatie

In dit hoofdstuk wordt de organisatie van de vereniging gezien, waarbij de formele en feitelijke situatie tegen elkaar worden afgezet en conclusies voor nieuw beleid worden getrokken.

5.1 De formele (statutaire) versus de feitelijke organisatieopbouw

5.1.1 Algemeen

Formeel

In de statuten zijn de volgende organen genoemd:

- een algemene vergadering als hoogste orgaan;
- een bestuur (artikel 9) van minimaal 5 leden, die uit hun midden een voorzitter, een vice-voorzitter, een eerste secretaris, een tweede secretaris en een penningmeester benoemen. De leden van het bestuur worden benoemd door de algemene vergadering;
- een dagelijks bestuur (artikel 12 lid 3). Leden worden benoemd door het bestuur;
- commissies (artikel 12 lid 3) Leden worden benoemd door het bestuur;
- specifiek benoemd: een kascommissie (art 15 lid 2 e.v.) ad hoc voor één jaar;

De vereniging kent een Beschermer/-vrouw, een Erevoorzitter, Ereleden, leden van verdienste, partnerleden, bedrijfsleden en gewone leden.

Feitelijk

In de huidige praktijk zijn de volgende organen actief:

- een algemene vergadering als hoogste orgaan;
- een dagelijks bestuur, bestaande uit een voorzitter, een eerste en een tweede secretaris, een eerste en een tweede penningmeester;
- een bestuur, bestaande uit:
  - het dagelijks bestuur;

- de voorzitters van Historische werkgroep, en de werkgroepen Gebouw & Omgeving, Excursies en Lezingen, Parken en Groen en Jonge Muggen;
- bestuursleden met een specifieke deskundigheid:
  - monumenten;
  - communicatie;
  - beheerder Haerlem collecties (gemeentearchivaris)
- een adviseur archeologie (bevoegd bestuursvergaderingen bij te wonen, doch slechts met een adviserende stem);
- een kascommissie, telkens ad hoc voor één jaar;
- werkgroepen:
  - Historische Werkgroep;
  - Werkgroep Gebouw & Omgeving;
  - Werkgroep Excursies en Lezingen;
  - Werkgroep Parken en Groen;
  - Werkgroep Jonge Muggen;
  - Stichting Geveltekens Vereniging Haerlem;
  - Redactiecommissie, belast met het uitgeven van het jaarboek;
  - Redactie Nieuwsbrief/website;
  - Redactie Haerlem-Reeks;
  - (Werk-)groep gastvrouwen/gastheren;
- projectgroepen:
  - Projectgroep Bibliotheek;
  - Projectgroep Tentoonstellingen.

Daarnaast zijn er enkele functionarissen die eigenstandig taken vervullen, de huismeester, de pandbewaarder, de webmaster en de onderhoudsman.

In lijn met de statuten kent de vereniging een Beschermheer, een Erevoorzitter, een erelid, leden van verdienste, partnerleden, bedrijfsleden en gewone leden.

Er zijn projectgroepen aangesteld door het bestuur en er zijn projectgroepen die anderszins in het leven zijn geroepen.

Formeel versus feitelijk

Als we de feitelijke organisatieopbouw vergelijken met de statutair voorgeschreven opbouw, dan is er sprake van grote verschillen. Er worden organisatorische aanpassingen gedaan om de feitelijke en de formele situatie zoveel mogelijk met elkaar in overeenstemming te brengen.

5.1.2 De algemene vergadering

De Algemene Vergadering is het hoogste besluitvormende orgaan van de vereniging. Het is het enige dat identiek functioneert in zowel de statutaire als de feitelijke situatie. Er lijkt geen aanleiding te bestaan om hier wijzigingen aan te brengen.

5.1.3 Het bestuur

Het bestuur houdt zich voornamelijk bezig met het besturen van de vereniging. De uitvoerende activiteiten zijn geconcentreerd in de werkgroepen.

Het bestuur wijkt af van hetgeen statutair is bepaald. Hoewel de mogelijkheid om bestuursleden te benoemen met een koppeling aan de functie van voorzitter van een werkgroep, statutair niet strijdig is, lijkt dit een zodanig belangrijke zaak dat dit opneming in de statuten verdient. Hetzelfde geldt voor de leden die op basis van hun deskundigheid als bestuurslid zijn benoemd. De positie van de deskundige adviseur van het bestuur is wel in de statuten geregeld.

Aanpassing van de statuten aan de huidige situatie is hier nodig, opdat het principe dat er een qualitate qua koppeling mogelijk is tussen het voorzitterschap van een nader te bepalen werkgroep en een bestuursfunctie goed wordt vastgelegd. De concrete invulling van de werkgroepen waar dit voor geldt, wordt vastgelegd in het huishoudelijk reglement. Bij de vorming van een huishoudelijk reglement zullen de werkgroep Gebouw & Omgeving en de Historische werkgroep hiervoor worden aangewezen. Bij de andere werkgroepen zal steeds een ad hoc besluit worden gevraagd aan de Algemene Vergadering, waarbij het midden zal worden gezocht tussen voldoende deskundigheid in het bestuur en een beperkte omvang die handzaam besturen mogelijk maakt.

5.1.4 Het dagelijks bestuur

In de statuten wordt geen invulling gegeven aan het orgaan 'dagelijks bestuur', anders dan: (artikel 12 lid 7) 'Het dagelijks bestuur is belast met de regeling van de lopende zaken. Het draagt zorg voor de uitvoering van de besluiten van het bestuur'. Wie het dagelijks bestuur vormen en wat er precies wordt gedelegeerd wordt overgelaten aan het bestuur.

Er is een gedetailleerde uitsplitsing van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de dagelijks bestuursleden. De belangrijkste onderdelen hiervan krijgen een plaats op de website.

5.1.5 Relatie bestuur – dagelijks bestuur

Hoewel er geen taakverdeling tussen bestuur en dagelijks bestuur is vastgelegd, is de dagelijkse leiding van de vereniging in handen van het dagelijks bestuur. Het roept de bijeenkomsten van het bestuur en de algemene vergadering bijeen, leidt de vergaderingen, verzorgt de verslaglegging en de financiën.

Bestuursbesluiten worden genomen in de bestuursvergadering. Het dagelijks bestuur kan hierop vooruitlopen in spoedeisende gevallen. Hiervan wordt in de eerstvolgende vergadering altijd een bekrachtiging gevraagd van het bestuur.

De relatie tussen bestuur en werkgroepen wordt verzorgd door een contactpersoon die zowel in het bestuur als in de desbetreffende werkgroep actief is. In de bestuursvergaderingen doen alle contactpersonen verslag van de voortgang van de activiteiten van de werkgroepen. Het bestuur is hiermee naast een leidinggevend orgaan ook een belangrijk communicatiecentrum, waar informatie wordt uitgewisseld en eventuele strijdigheden tussen plannen en activiteiten kunnen worden gesignaleerd.

Dit principe van het werken met contactpersonen wordt verankerd in het huishoudelijk reglement. Voor de duidelijkheid over bevoegdheden en aanspreekbaarheid van leden van het dagelijks bestuur wordt de mandatering van het dagelijks bestuur en de taakverdeling binnen het dagelijks bestuur gepubliceerd op de website.

5.1.6 De werkgroepen

Het bestuur van de vereniging heeft een sterk coördinerende en richtinggevende taak. Veel van de doelstellinggerelateerde activiteiten worden voorbereid en uitgevoerd door de werkgroepen. Hierbij heeft het bestuur een initiërende en controlerende taak.

Vacatures binnen werkgroepen kunnen worden opengesteld via de nieuwsbrief en/of de website.

Formele situatie

Statutair is het bestaan van de werkgroepen binnen de vereniging niet geregeld. Het dichtst bij komen de commissies (art 12 lid 3). Hiervan staat echter uitdrukkelijk vermeld dat de leden benoemd worden door het bestuur en dat de gedelegeerde bevoegdheden worden bepaald door het bestuur. Aan beide voorwaarden wordt niet voldaan. De werkgroepen kiezen hun eigen leden. Het bestuur kan leden voor werkgroepen bij de werkgroepen voordragen.

Gezien het belang van de werkgroepen zullen op dit punt de statuten worden aangepast aan de feitelijke situatie.

Feitelijke situatie

In het algemeen kan worden gezegd dat de werkgroepen goed functioneren. Er worden nieuwe activiteiten ontwikkeld en er zijn voldoende ambities. Veel van het inhoudelijke werk van de vereniging wordt binnen de werkgroepen gedaan en ondanks alle onderlinge verschillen zijn de resultaten zeer positief.

Doordat er sprake is van een gegroeide situatie is er geen eenduidig model voor de werkgroepen en hun plaats binnen de vereniging.

Opvallend is dat er weinig tot geen sprake is van samenwerking tussen de werkgroepen. Gezien de raakvlakken in de doelstellingen van de werkgroepen is meer samen optrekken logisch en voor de toekomst noodzakelijk.

Relatie bestuur – werkgroepen

Duidelijk is dat de in de statuten omschreven verhouding waarin de ‘commissies’ slechts uitvoerder zijn van het beleid van het bestuur, de lading niet dekt. Ook het omgekeerde is echter niet het geval. Het bestuur is niet alleen maar voorwaardenscheppend actief voor op zich autonome werkgroepen. Er wordt immers gestreefd naar een eenheid van beleid en de schriftelijke externe contacten en de perscontacten zijn in eerste instantie voorbehouden aan het bestuur.

Voorstellen en initiatieven van de werkgroepen worden door het bestuur getoetst aan de algemene beleidslijnen van de vereniging. Afwijzen of wijzigen van de voorstellen doet het bestuur altijd gemotiveerd.

In de voorwaardenscheppende sfeer zijn de werkgroepen afhankelijk van het bestuur. De financiën zijn centraal geregeld. Besluiten rond tentoonstellingen en publicaties worden weliswaar in de werkgroepen voorbereid, maar in het bestuur definitief genomen.

Hoewel ten principale het bestuur bij besluiten het laatste woord heeft, wordt er gestreefd naar een besluitvorming die in overleg plaatsvindt.

Contactpersoon

Elke werkgroep heeft een eigen contactpersoon in het bestuur. Bij enkele werkgroepen is de voorzitter qualitate qua lid van het bestuur. In andere is er sprake van een personele unie doordat een bestuurslid tevens lid of contactpersoon is van een werkgroep.

Benoeming voorzitter van een werkgroep

Voorzitters van werkgroepen worden benoemd via een procedure waarin samengewerkt wordt tussen bestuur en werkgroep. In deze procedure wordt afgesproken of de voorzitter bij de algemene vergadering wordt voorgedragen voor een bestuursfunctie of dat een van de bestuursleden zal optreden als contactpersoon. Het is ook mogelijk om een tijdelijke scheiding te maken tussen het voorzitterschap van een werkgroep en het bestuurslidmaatschap. In dat geval zal voor de tijdelijke periode een bestuurslid als contactpersoon optreden. In principe maken de voorzitters van de werkgroepen Gebouw & Omgeving en van de Historische Werkgroep deel uit van het bestuur. Bij de voordracht van een bestuurslid door het bestuur voor de Algemene Leden Vergadering wordt expliciet het mogelijke voorzitterschap van een werkgroep vermeld.

Benoeming lid van een werkgroep

Elke werkgroep bepaalt hoe de toetreding tot de werkgroep is geregeld. Soms is er sprake van een model, waarbij ieder verenigingslid ook lid kan worden van de werkgroep. Andere werkgroepen (Wg. Gebouw en Omgeving) stellen eisen aan de deskundigheid en betrokkenheid van de werkgroepsleden en aan het maximale aantal leden. Het bestuur kan in voorkomende gevallen leden bij de werkgroepen voordragen.

De belangrijkste conclusie hieruit is de erkenning dat de werkgroepen goed functioneren, doch dat de taken, bevoegdheden en relatie tot de andere organen in de vereniging, nagenoeg nergens zijn

vastgelegd. Alleen de werkgroep Gebouw & Omgeving heeft hierover een interne notitie geschreven. Een tweede conclusie is, dat de werkgroepen in hun functioneren zodanig van elkaar verschillen dat de positie en de bevoegdheden voor elke werkgroep apart moeten worden vastgelegd. Dit heeft de voorkeur boven een opgelegd keurslijf waarin elke werkgroep zou moeten passen. Het krijgt een plaats in het nieuw te schrijven huishoudelijk reglement.

Tot slot een verbeterpunt voor de toekomst. De synergie tussen de werkgroepen is te weinig ontwikkeld. Werkgroepen zijn soms teveel naar binnen gericht en vormen daarmee eilanden in de vereniging. De werkgroepen zouden meer dan nu het geval is, de overige leden bij hun producten en afwegingen kunnen betrekken. Het bestuur kan hierbij een faciliterende rol spelen.

5.2 De afzonderlijke werkgroepen en hun activiteiten

Door de bijzondere opbouw van de vereniging zijn de activiteiten sterk gekoppeld aan de werkgroepen. Het is in deze context het meest praktisch om de activiteiten te benoemen bij de bespreking van de afzonderlijke werkgroepen.

5.2.1 Historische Werkgroep

Doelstelling: De werkgroep stelt zich ten doel door studie en onderzoek de historie van de gemeente Haarlem te doorgronden en de resultaten op een passende wijze vast te leggen.

Lidmaatschap: Ieder lid die dat wil kan werkgroepslid worden, waarbij activiteiten naast elkaar plaatsvinden en leden van de werkgroep ad hoc kunnen besluiten om al dan niet deel te nemen aan een specifieke activiteit.

Product: studies, publicaties, het bijhouden van de leemtelijst, tentoonstellingen, beleidsadviezen aan de lokale overheid. Alle producten behouden de conceptstatus tot het bestuur hier een besluit over heeft genomen. Als een product wordt overgenomen, krijgt het de status van een product van de Historische Vereniging Haarlem.

Relatie tot bestuur: Voorzitter is lid van het bestuur en functioneert als contactpersoon.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: De werkgroep beslist autonoom over te ondernemen activiteiten, maar er kan ook collectief worden deelgenomen aan projecten van de vereniging, zoals de jaarlijkse tentoonstelling of het actualiseren van de 'leemtelijst' van de geschiedenis van Haarlem. Voor producten die financiële consequenties hebben en voor extern gerichte producten is vooraf instemming van het bestuur noodzakelijk.

Financiering: verantwoordelijkheid van het bestuur, maar altijd in overleg met de werkgroep. De mogelijkheid bestaat van een eigen, jaarlijks vast te stellen werkbudget. Hieruit kan geen fondsvorming worden gedaan.

5.2.2 Werkgroep Gebouw & Omgeving

Doelstelling: De Werkgroep zet zich in voor het behoud en de versterking van de kwaliteit van de gebouwde omgeving in Haarlem. Onder gebouwde omgeving wordt verstaan de door de mensen gemaakte en te maken omgeving in de meest ruime zin zoals: gebouwen, parken, pleinen, bruggen, straten, straatmeubilair. Hierbij krijgen de publieke ruimte, de zichtlijnen en voorgestelde functiewisselingen bijzondere aandacht.

Lidmaatschap: De leden van de Werkgroep beschikken elk over een deskundigheid of vaardigheid die voor de Werkgroep een meerwaarde heeft – vaktechnisch of anderszins, bijv. organisatorisch (fotograferen, redigeren, voorzitten, etc.). Elke vier jaar wordt gezien in hoeverre leden van de werkgroep nog een toegevoegde waarde hebben. De voorzitter wordt benoemd in een gezamenlijk overleg tussen bestuur en werkgroep.

Product: De werkgroep produceert nota's, organiseert tentoonstellingen en geeft via het bestuur adviezen aan gemeente of andere organisaties die zich bezig houden met de gebouwde omgeving in Haarlem.

Relatie tot het bestuur: De voorzitter van de werkgroep is lid van het bestuur en functioneert als contactpersoon. Producten van de werkgroep worden voorgelegd aan het bestuur. Als deze de producten overneemt, zijn het producten van de Historische vereniging Haarlem.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: De werkgroep kan autonoom overleggen met ambtenaren en politici. Hierbij worden standpunten afgestemd met het bestuur. De werkgroep kan zelfstandig besluiten welke onderwerpen in de bijeenkomsten aan de orde komen en aan welke producten wordt gewerkt. Voor producten die financiële consequenties hebben en voor extern gerichte producten is vooraf instemming van het bestuur noodzakelijk.

Financiering: verantwoordelijkheid van het bestuur, maar altijd in overleg met de werkgroep. De mogelijkheid bestaat van een eigen, jaarlijks vast te stellen werkbudget. Hieruit kan geen fondsvorming worden gedaan.

5.2.3 *Werkgroep Parken en Groen*

Doelstelling: de werkgroep onderzoekt de bekende en de wat minder bekende openbare (groene) ruimte in en om de stad Haarlem, zowel in cultureel-historisch als landschappelijk opzicht, en de hedendaagse functie en gebruik ervan. De werkgroep publiceert hierover en adviseert (gevraagd en ongevraagd) over deze voor iedereen zo belangrijke openbare ruimte, in het bijzonder de groene gebieden, ten aanzien van de inrichting, de instandhouding en - waar mogelijk – het in ere herstellen van deze gebieden.

Lidmaatschap: Maximaal 10 leden in verband met de werkbaarheid binnen de groep. De werkgroep beslist over toelating van leden. Het criterium dat hierbij wordt gehanteerd is de mate waarin het aspirant-lid kennis of kunde aan de werkgroep toevoegt vanuit werkervaring, opleiding en/of serieuze vrije tijdsbesteding.

Product: Speerpunt vormen de groen-blauwe historische dwarsverbindingen in Haarlem. De werkgroep richt zich op het actief 'bewaken' van deze verbindingen door monitoring van de ontwikkelingen rond deze gebieden, lezingen, excursies, educatie, onderzoek en het verzorgen van publicaties. Vijf van deze verbindingen zijn als wandeling in een folder uitgebracht. Deze activiteiten en bijbehorende producten ontwikkelt de werkgroep ook onderwerpsgewijs voor ander groen in en om de stad.

Relatie tot het bestuur: De relatie wordt vormgegeven door een contactpersoon. Indien de voorzitter van de werkgroep lid van het bestuur is, functioneert hij of zij als contactpersoon. Producten van de werkgroep worden voorgelegd aan het bestuur. Als deze de producten overneemt, zijn het producten van de Historische Vereniging Haarlem.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: De werkgroep bepaalt zelfstandig de onderwerpen waar aan wordt gewerkt. De werkgroep onderhoudt veel contacten met andere organisaties zoals met de gemeente op het werkgebied. Ze vertegenwoordigt de vereniging in de Adviescommissie Haarlemmerhout en in de Stichting Herstel Hildebrandmonument.

Indien de uitgaande communicatie politieke verbanden heeft, loopt de communicatie via het bestuur of het dagelijks bestuur, in de praktijk de secretaris van de vereniging.

Financiering: verantwoordelijkheid van het bestuur, maar altijd in overleg met de werkgroep. De mogelijkheid bestaat van een eigen, jaarlijks vast te stellen werkbudget. Hieruit kan geen fondsvorming worden gedaan.

5.2.4 *Werkgroep Excursies en Lezingen*

Doelstelling: Door het organiseren van excursies en lezingen leden van de Historische Vereniging Haarlem en derden kennis te laten maken en inzicht te geven in Haarlem als historische stad

Lidmaatschap: drie tot vijf leden, die zich onderscheiden door hun organisatietalent, een brede belangstelling hebben, ideeën vorm kunnen geven, netwerken hebben, teksten kunnen opstellen en presenteren en leiding kunnen geven. Gestreefd wordt naar een diversiteit binnen de werkgroep. Leden hebben zitting voor een periode van vier jaar, mogelijk uit te breiden met een langere periode met het oog op continuïteit zowel als doorstroming.

Product: Elk jaar worden er lezingen en excursies georganiseerd.

Relatie tot het bestuur: De relatie wordt vormgegeven door een contactpersoon. Indien de voorzitter van de werkgroep lid van het bestuur is, functioneert hij of zij als contactpersoon.

Producten van de werkgroep worden voorgelegd aan het bestuur. Als deze de producten overneemt, zijn het producten van de Historische Vereniging Haarlem.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: De werkgroep bepaalt zelf welke lezingen en excursies er worden georganiseerd. Het bestuur en de werkgroepen zijn een belangrijk klankbord.

Financiering: Verantwoordelijkheid van het bestuur, maar altijd in overleg met de werkgroep. De mogelijkheid bestaat van een eigen, jaarlijks vast te stellen werkbudget. Hieruit kan geen fondsvorming worden gedaan. De werkgroep streeft ernaar de activiteiten budgettair neutraal te laten zijn. De vereniging staat hierbij garant.

5.2.5 *Werkgroep Jonge Muggen*

Doelstelling: Jonge Haarlemmers kennis laten maken met de rijke geschiedenis van de stad. Om hen te laten beseffen dat de stad waarin zij wonen, naar school gaan en zich vermaken, een stad is waar de geschiedenis letterlijk op straat ligt. Waar de vele monumenten een spannend verhaal kunnen vertellen. De leden van de werkgroep staan er stuk voor stuk borg voor, dat zij die verhalen op een boeiende manier kunnen overbrengen. Vaak gebeurt dat in De Hoofdwacht, de zetel van onze vereniging, waar speciaal voor het bezoek van jeugd een aantal nieuwe elementen is aangebracht. De werkgroep neemt actief deel aan vele Haarlemse initiatieven op educatief gebied.

Lidmaatschap: inclusief de voorzitter 7 leden, veelal uit het onderwijs afkomstig. Er is binnen de groep deskundigheid zowel op gebied van het basis- als van het vervolgonderwijs.

Producten:

- **1 Wie wat bewaart, heeft wat!** De werkgroep ErfgoedEducatie van de Stichting Erfgoed Haarlem (een samenwerkingsverband tussen een aantal musea, de Bibliotheek Zuid-Kennemerland, het Noord-Hollands Archief, de Grote Kerk en de Historische Vereniging Haarlem) heeft het programma 'Wie wat bewaart, heeft wat!' voor basisscholen opgezet. Al enige jaren heeft dit programma vele groepen 4 naar de Hoofdwacht gebracht.

- **2 StAPPen in de Stad** De werkgroep heeft na het succes met het project 'Wie wat bewaart, heeft wat!' voor basisscholen een vervolgproject opgezet. Dit project – StAPPen in de Stad – is bestemd voor groep 8 van het basisonderwijs en de brugklassen van het voortgezet onderwijs. Het doel is leerlingen via een aantrekkelijke app kennis te laten maken met de geschiedenis en het culturele erfgoed van Haarlem. Met deze app trachten wij hen mediawijsheid bij te brengen en zich zelfstandig in de stad te leren bewegen, kaart te lezen, samen te werken en ervaring op te doen met bronnenonderzoek. Niet alles wat op internet te vinden is, is waar: ontrafel daarom maar eens met je smart phone drie bekende Haarlemse legenden!

- **3 De Grote Haerlem Mug-prijs** De Grote Haerlem Mugprijs voor eindexamenwerkstukken met als basis geschiedenis. De jury voor deze prijs wordt in overleg met het bestuur aangesteld.

- **4 Stadswandelingen en speurtochten** Op verzoek worden stadswandelingen opgezet en er zijn twee speurtochten beschikbaar. Een derde is momenteel in de maak.

Relatie tot het bestuur: De relatie wordt vormgegeven door een contactpersoon. Indien de voorzitter van de werkgroep lid van het bestuur is, functioneert hij of zij als contactpersoon.

Producten van de werkgroep worden voorgelegd aan het bestuur.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: De werkgroep heeft de vrije hand in het opzetten van educatieve projecten, met dien verstande dat voor kostbare plannen altijd het bestuur wordt geraadpleegd (bijvoorbeeld de instelling van het Erfgoedloket van het 'Wie wat bewaart, heeft wat!'-project of de hoogte van de toe te kennen hoofdprijs van de Grote Haerlem Mug-prijs)

Financiering: verantwoordelijkheid van het bestuur, maar altijd in overleg met de werkgroep. In principe zijn de voor de hand liggende kleine uitgaven, die gerelateerd zijn aan de schoolbezoeken (zoals voor bijvoorbeeld koek, sapjes en vermenigvuldigen van kleurplaten) geen uitgaven voor bestuursoverleg. Grotere uitgaven, bijvoorbeeld vanaf een bedrag van 50 euro worden altijd met de penningmeesters opgenomen. De inkomsten die uit de schoolbezoeken worden verworven, worden rechtstreeks naar de penningmeester overgemaakt. Er vindt geen fondsvorming plaats.

5.2.6 *Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem*

De Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem is een zelfstandige organisatie, die geheel functioneert als werkgroep van de Historische Vereniging Haarlem. De verzelfstandiging heeft plaatsgevonden om gerichte sponsoring voor c.q. subsidiëring van projecten mogelijk te maken.

Doelstelling:

- het bevorderen en laten uitvoeren van restauraties en/of conservering aan geveltekens in Haarlem;
- het stimuleren van het aanbrengen van oude en/of nieuwe geveltekens;
- het verrichten of laten verrichten van bouwkundig en/of kunsthistorisch onderzoek naar de conditie waarin geveltekens verkeren;
- het samenstellen van een complete inventarisatie van bestaande en verdwenen geveltekens;
- het bevorderen van de kennis van en over en/of de bekendheid met de geveltekens voor een breed publiek.

Lidmaatschap: Leden van het bestuur van de stichting worden benoemd op voordracht van het bestuur van de vereniging. Aangezien de stichting de facto functioneert als een werkgroep van de vereniging kunnen medewerkers en bestuursleden van de stichting gelijkgesteld worden met werkgroepsleden.

Product: Uitbreiding van het aantal geveltekens in Haarlem. Publicaties over het onderwerp geveltekens in Haarlem. Adviezen over geveltekens. Restauratie van geveltekens.

Relatie tot het bestuur: Eén bestuurslid van de vereniging functioneert als contactpersoon.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: Binnen de financiële randvoorwaarden en de algemene beleidsuitgangspunten van de Vereniging Haarlem is het bestuur vrij in het kiezen van te ondernemen projecten.

Financiering: De organisatiekosten van de stichting worden gedragen door de Historische Vereniging Haarlem. Uitgaven voor aankoop en/of restauratie van geveltekens worden gedekt uit projectgerichte subsidies of sponsoring van derde partijen.

5.2.7 *Redactiecommissie Jaarboek*

Doelstelling: De redactiecommissie stelt zich ten doel jaarlijks een boek te presenteren met historische artikelen, die zowel wetenschappelijk verantwoord als voor een breed publiek toegankelijk zijn. Daarnaast bevat het boek de jaarlijkse informatie van en over de vereniging, waaronder een samenvatting van de jaarrekening.

Lidmaatschap: De leden van de redactiecommissie worden benoemd door het bestuur, zo mogelijk op voordracht van de leden van de werkgroep. De mogelijkheid om deel te nemen aan de redactiecommissie is zowel in aantal als in vereiste deskundigheid beperkt door de aard van de activiteit.

Product: Jaarboek. Het is gewenst een redactiestatuut op te stellen.

De inhoud van het jaarboek wordt eens per jaar/eens in de twee jaren geëvalueerd door werkgroep en contactpersoon.

De presentatie van het jaarboek is de verantwoordelijkheid van het bestuur.

Relatie tot bestuur: de voorzitter van het bestuur is contactpersoon voor de redactiecommissie. Jaarlijks bespreekt het bestuur met een (vertegenwoordiger van) de redactiecommissie het laatstverschenen jaarboek.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: De werkgroep beslist autonoom over te ondernemen activiteiten. Voor producten die financiële consequenties hebben en voor extern gerichte producten is vooraf instemming van het bestuur noodzakelijk.

Financiering: verantwoordelijkheid van het bestuur, maar altijd in overleg met de werkgroep.

Nieuw beleid: Voor de redactieraad wordt een redactiestatuut opgesteld, waarin de bevoegdheden en de begrenzing ervan duidelijk zijn omschreven.

5.2.8 *Redactie Haarlem-Reeks*

Doelstelling: Het mogelijk maken van publicaties over de geschiedenis van Haarlem, die vanwege hun omvang of specialisatie niet in het jaarboek of elders gepubliceerd kunnen worden in een eigen reeks bij een uitgever.

Lidmaatschap: Lid zijn de voorzitter van de vereniging, de voorzitter van de Redactieraad van het jaarboek, de voorzitter van de Historische Werkgroep en een vertegenwoordiger van het Noord-Hollands Archief.

Product: Maximaal één publicatie per jaar

Relatie tot het bestuur: De voorzitter van het bestuur is contactpersoon.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: De redactie bepaalt het onderwerp, de schrijver en de uitgave.

Financiering: Via een tevoren begroot bedrag draagt de vereniging bij aan de uitgave. De overige kosten worden door de redactie zo mogelijk via fondsenwerving vergaard.

5.2.9 *(Werk-)groep gastvrouwen/gastheren*

Doelstelling: Tijdens de openingstijden van de jaarlijkse tentoonstelling en op bijzondere openingsdagen in De Hoofdwacht te fungeren als gastvrouw en gastheer.

Lidmaatschap: Het lidmaatschap staat open voor alle leden van de vereniging.

Product: Ontvangen bezoekers, werven nieuwe leden, verkopen artikelen, rondleiden op de tentoonstelling en in De Hoofdwacht.

Relatie tot het bestuur: Een bestuurslid fungeert als contactpersoon.

Vanuit het bestuur gedelegeerde bevoegdheden: Onder de coördinatie van de huismeester (zie punt 5.3.1) richt men zelf de activiteiten in.

Financiering: Noodzakelijke uitgaven worden door de huismeester gedaan en gedeclareerd bij de penningmeester.

5.3 Functionarissen

In enkele gevallen hebben personen een eigenstandige positie binnen de vereniging. Voor de duidelijkheid noemen we deze de functionarissen.

5.3.1 *De huismeester*

Het beheer van De Hoofdwacht moet centraal plaats vinden. Hiervoor zorgt de huismeester. De dagelijkse gang van zaken en het onderhoud lopen via deze functionaris. De tweede penningmeester is de contactpersoon naar deze functionaris, zodat er een directe relatie met het bestuur is.

5.3.2 *De pandbewaarder*

Het onderhoud aan de inventaris en het onderhoud van De Hoofdwacht wordt in overleg met de huismeester gecoördineerd door de pandbewaarder. De contacten met de verhuurder lopen via deze functionaris.

5.3.3 *Webmaster*

De website van de vereniging wordt bijgehouden door de webmaster. Hij werkt nauw samen met het bestuurslid dat de public relations en de communicatie in zijn portefeuille heeft. De inhoud van de website valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.

5.3.4 *Bibliothecaris*

Binnen de projectgroep Bibliotheek werd duidelijk dat er behoefte is aan één centrale verantwoordelijke persoon voor de bibliotheek van de vereniging. Naar verwachting kan deze bibliothecaris binnen afzienbare tijd worden aangesteld.

5.3.5 *Beheerder collectie*

De Historische Vereniging Haarlem heeft vanaf de oprichting van de vereniging in 1901 door schenkingen en legaten een groot aantal bezittingen verworven. Dit bezit bestaat onder meer uit boeken, schilderijen, etsen, gravures, kaarten, plattegronden, foto's, portretten, munten, penningen en bijzondere objecten. Een klein deel van de bezittingen wordt getoond in De Hoofdwacht, het verenigingsgebouw van de Historische Vereniging Haarlem. Het overgrote deel van de bezittingen zijn in beheer ondergebracht bij de grote cultuur-beherende instellingen in de stad: het Frans Halsmuseum (schilderijen en overige objecten), het Teylers Museum (munten en penningen) en het Noord-Hollands Archief (bibliotheek, historisch-topografische atlas/beeldmateriaal). De gemeentearchivaris van Haarlem, die qualitate qua zitting heeft in het bestuur van de Historische Vereniging Haarlem, treedt op als conservator van de collecties. In december 2013 wordt de interne inventarisatie van de collecties van de Vereniging afgerond. In het voorjaar van 2014 wordt het collectiebeleid geactualiseerd.

5.4 Projectgroepen

Naast de permanente werkgroepen kent de vereniging projectgroepen. Projectgroepen worden gekenmerkt door een vast omschreven einddoel. De groep houdt op te bestaan zodra het doel is bereikt. Een duidelijk voorbeeld is een 'bouwcommissie'. Zodra het gebouw is gerealiseerd kan de commissie worden opgeheven. Projectgroepen bieden de mogelijkheid om de participatie van leden te vergroten. Hetzelfde geldt voor de synergie tussen de verschillende werkgroepen.

De positie van een projectgroep wordt bij installatie gedefinieerd. Hierbij komen antwoorden op de volgende vragen zeker aan de orde:

- wat is de eindproduct?
- wie maken deel uit van de projectgroep?
- aan wie of wat rapporteert de projectgroep?
- wat is het tijdspad?
- wat is de begroting?

5.4.1 Projectgroep Bibliotheek

Taakopdracht: Het opzetten van een systematisch geordende bibliotheek, waarbij zowel digitaal als analoog op een snelle wijze inzicht is te krijgen in de boeken die de vereniging bezit en de plaats waar zij zich bevinden. De opzet van de bibliotheek is het creëren van de mogelijkheid om in eigen huis documenten en literatuur te kunnen raadplegen. Deze mogelijkheid staat open voor leden van bestuur en werkgroepen. Uitdrukkelijk is het niet de opzet om boeken uit te lenen.

Deelnemers: Leden van de vereniging met een bijzondere interesse en deskundigheid in het beheer van bibliotheken. De omvang van de werkgroep ligt niet vast.

De projectgroep rapporteert aan: het bestuur met als contactpersoon een bestuurslid.

Planning:

In 2014 alle dubbeln uit de bibliotheekcollectie sorteren en na overleg met de bibliothecaris van het Noord-Hollands Archief en het bestuur van de Historische Vereniging Haarlem deze dubbeln op de een of andere manier verkopen. Opbrengst voor de kas van de vereniging.

In 2014 inzicht verkrijgen in de collectie aanwezige publicaties van de Historische Vereniging Haarlem. Vervolgens de niet-aanwezige publicaties aanvullen via het Noord-Hollands Archief of via aankopen, dit in overleg met het bestuur.

Uiterlijk 1 januari 2015 een bibliothecaris aanstellen. Deze vrijwilliger en de bijbehorende projectgroep Bibliotheek zou eventueel verbonden kunnen worden aan de Historische werkgroep. Deze besluitvorming eveneens voor 1 januari 2015 afronden.

Begroting: Er wordt niet gewerkt met een begroting. De uitgaven zijn zeer beperkt.

5.4.2 Projectgroepen Tentoonstellingen

Taakopdracht: Het tot stand brengen van een van de jaarlijkse tentoonstellingen in De Hoofdwacht.

Deelnemers: Eén bestuurslid is vaste deelnemer aan de projectgroep. Voor elke tentoonstelling stelt het bestuur een projectleider aan. De overige deelnemers zijn afkomstig uit de werkgroepen of aangesteld wegens hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid.

De projectgroep rapporteert aan: Zowel de betrokken werkgroep als aan het bestuur.

Planning: Elk jaar is er een tentoonstelling van april tot september. Per tentoonstelling wordt telkens een nieuwe projectgroep samengesteld in overleg tussen bestuur en betrokken werkgroep. Via een rollende planning wordt er telkens voor drie jaar een tentoonstelling vastgelegd.

Begroting: Als eerste maakt een projectgroep voor een tentoonstelling een begroting. Als deze binnen het bestuur akkoord is bevonden kan met de uitwerking van de plannen worden begonnen.

5.4.3 Projectgroep Digitalisering

Taakopdracht: De historische verenigingen in de regio werken samen met het Noord-Hollands Archief aan de digitalisering van hun uitgaven. Voor de Historische Vereniging Haarlem betreft dit de complete serie Jaarboeken.

Planning: Realisatie te verwachten in 2014.

Begroting: Aan dit project zijn kosten verbonden. Onduidelijk is hoeveel deze zullen bedragen. Er wordt hierbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande subsidiemogelijkheden.

5.4.4 Overige projectgroepen

Projectgroepen worden in principe door het algemeen bestuur geïnitieerd. Maar ook werkgroepen kunnen projectgroepen initiëren (in communicatie met het AB), waaraan ook leden van andere werkgroepen kunnen deelnemen. Er wordt een projectleider aangesteld die rapporteert aan de voorzitter van de desbetreffende werkgroep, die weer verantwoording aflegt aan het algemeen bestuur.

Hoofdstuk 6 PR en Communicatie

6.1 Public Relations

Van Dale geeft van public relations de volgende omschrijving: *zorg voor de goede betrekkingen met de buitenwereld*. Dit geeft al direct het nut aan van goede PR.

Uitgaand van de missie en de doelstelling van de vereniging is een nadere bepaling van het begrip 'de buitenwereld' mogelijk. Zonder al te diep te graven, kunnen we deze 'buitenwereld' beperken tot Haarlem en directe omgeving. Daarbinnen zijn de organisaties van belang, die eerder zijn genoemd in hoofdstuk 3 (gemeente, culturele en erfgoedinstellingen), maar ook de individuele burgers. Bij de zorg voor goede betrekkingen is de beeldvorming van de vereniging bepalend. Deze beeldvorming wordt richting gegeven via de vaste communicatiemiddelen, website, jaarboek, nieuwsbrief en e-mail. Daarnaast echter wordt de kwaliteit van de betrekkingen zeker ook bepaald door de kwaliteit van de producten van de vereniging. Publicaties, tentoonstellingen, lezingen, excursies, stadswandelingen en persberichten moeten de beeldvorming van een serieuze, betrouwbare organisatie opbouwen en in stand houden. Belangrijke evenementen in dit verband zijn zeker ook de nieuwjaarsreceptie en openingen van tentoonstellingen. Mits goed georganiseerd en kwalitatief hoogstaand kunnen discussiebijeenkomsten over actuele onderwerpen een goede aanvulling op dit gebied vormen. Hiertoe worden initiatieven genomen. Ons monumentale gebouw, De Hoofdwacht, kan meer nadruk krijgen in de beeldvorming van de vereniging. Zo moet van buitenaf zichtbaar worden dat De Hoofdwacht bij de vereniging hoort.

Het voornemen bestaat om in De Hoofdwacht een museumwinkel in te richten. Hiermee wordt het gezicht van de vereniging duidelijker. Publicaties kunnen worden uitgesteld en de voordelen van het lidmaatschap kunnen beter over het voetlicht worden gebracht.

6.2 Communicatie

Bij public relations gaat het primair over de relatie tot de buitenwereld. Bij communicatie speelt de inhoud een centrale rol. Beide zaken hebben echter een sterke invloed op elkaar. Een sterke inhoud bevordert de kwaliteit van de relatie met de buitenwacht, Een goede pr zorgt ervoor dat de inhoud ook wordt geconsumeerd.

De communicatie kan zowel intern als extern gericht zijn (of beide). Het kan eenrichtingsverkeer zijn of wederkerig.

Het is gewenst dat voor alle externe communicatie vaste formats worden bepaald met het oog op de herkenbaarheid.

6.2.1 *Communicatiemiddelen – de website*

Het internet heeft zich in een recordtijd een centrale plaats verworven. 86% van de Nederlandse huishoudens heeft een internetaansluiting. 'Iets opzoeken' is 'even googelen' geworden. Gelukkig is de website van de vereniging up-to-date. Hij is een belangrijk informatiemiddel geworden. Naast veel algemene informatie over de vereniging geeft hij doorzoekbaar alle nieuwsbrieven sinds de start in 1992 en kunnen er vanuit de beeldbank via ruim 20 links meer dan 20.000 foto's, films, verhalen liedjes, landkaarten, boeken, ansichtkaarten en soundbytes worden gevonden. Zowel voor de interne communicatie als voor de extern gerichte speelt de website een voorname rol.

Gemiddeld werd de website in 2013 27 maal per dag bezocht. Hoewel dit een fors aantal is, wordt getracht het bezoekersaantal nog verder te laten stijgen. Hiertoe wordt er een vaste rubriek over de mogelijkheden van de website opgenomen in de nieuwsbrief. De mogelijkheid om zich digitaal aan te melden voor excursies via de website nodigt ook mensen uit om daar verder te kijken.

De website wordt beheerd door een webmaster. Alle informatie wordt gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Het bestuurslid met PR en communicatie in zijn portefeuille is als contactpersoon de contactpersoon naar de webmaster.

6.2.2 *Communicatiemiddelen – De Haerlem Nieuwsbrief*

Viermaal per jaar valt de nieuwsbrief bij de leden op de deurmat. Hiermee is het wellicht het meest prominente communicatiemiddel. De nieuwsbrief komt zowel bij de leden als bij de relaties terecht en bepaalt voor een niet onbelangrijk deel het beeld van de vereniging bij leden en relaties. In 2011 is de vormgeving van de nieuwsbrief vernieuwd. In zijn huidige vorm voldoet hij aan de belangrijkste eisen, informatie verstrekken en de band met leden en relaties in stand houden.

In de komende periode wordt gezien of de nieuwsbrief – mede – digitaal verspreid kan worden. Alle nieuwsbrieven staan blijvend op de website.

6.2.3 *E-mail*

Veel huishoudens met een internetverbinding betekent ook veel mensen met een e-mailadres. De afgelopen jaren is intensief getracht de e-mailadressen van leden te achterhalen. Inmiddels zijn er zo'n 1.100 e-mailadressen bekend, tegen 1.500 postadressen. Getracht wordt het bereik per e-mail te intensiveren. Hierdoor wordt het mogelijk om met erg korte lijnen met de leden te communiceren. Door de mogelijkheid om direct te reageren zijn de interactieve mogelijkheden van e-mail groot.

6.2.4 *Sociale media*

Sociale media zijn de nieuwste tak aan de digitale boom. Razend snel groeiend, maar soms ook razend snel weer afbrokkelend. Zo kwam Hyves snel en was het ook weer snel weg. Voor de Historische Vereniging Haerlem hier actief mee aan de slag gaat, wordt eerst bekeken welke toegevoegde waarde deze media voor de vereniging hebben. Van Youtube is inmiddels wel het nut bewezen. Veel filmpjes staan inmiddels op deze site en zijn bereikbaar via de website van de vereniging. In de communicatie met de leden zijn vooralsnog de media Twitter, Facebook en LinkedIn moeilijk bruikbaar omdat niet aan te nemen is dat er een groot percentage van de leden van deze mogelijkheden gebruik maakt. Wellicht is LinkedIn te gebruiken bij het werken in de werk- of

projectgroepen. Er wordt een onderzoek in gang gezet naar de mogelijkheden om als vereniging nog meer te profiteren van de digitale mogelijkheden.

Hoofdstuk 7 Financiën

7.1 Het inkomstenbeleid

Bij aanvang van de beleidsperiode (januari 2013) telt de vereniging 1819 leden. Doel is om dit aantal in 2016 tot boven de 2.000 te brengen. Het 2.000^e lid zal op bijzondere wijze welkom worden geheten. Het beleid voor het werven van leden is in een eigen hoofdstuk beschreven.

De belangrijkste bron van inkomsten (60-70%) zijn de contributies. In het jaar 2009 zijn, na acht jaar, de contributies met 20% verhoogd naar € 20,- per jaar voor gewone lidmaatschappen. Het beleid is om deze contributie pas in 2015 weer te verhogen met, waarschijnlijk, de som van de inflatie percentages sinds 2009. De vereniging voert hiermee voor haar leden een laagdrempelig contributiebeleid. Ter vergelijking: de contributies voor de vrienden van het Frans Hals Museum en Teylers Museum bedragen respectievelijk € 27,50 en € 40,- per persoon per jaar.

Naast de gewone contributie wordt aan levenspartners een korting van 50% gegeven op hun contributie. Per huishouden ontvangt men dan ook één jaarboek en één set nieuwsbrieven.

Naast de laagdrempelige contributie vraagt de vereniging wel vergoedingen voor deelname aan bepaalde activiteiten. Deze vergoedingen worden direct gebruikt om de kosten van die activiteiten te dekken. De vereniging staat financieel garant voor activiteiten van de werkgroepen.

Een bron van inkomsten die ontbreekt, is die van sponsoring en van bedrijfslidmaatschappen. Deze nu nog (nagenoeg) ontbrekende inkomsten zijn een belangrijk beleidsdoel in de voorliggende periode. Kenmerk van sponsoring en van bedrijfslidmaatschappen is een 'voor-wat-hoort-wat' principe. Het bestuur realiseert zich dat de vereniging dit sinds jaar-en-dag niet gewend is. Toch stelt het bestuur aan de vereniging voor om in de komende beleidsperiode ook deze twee bronnen van inkomsten aan te boren. Zij zal zich daarbij nadrukkelijk rekenschap geven van de traditionele waarden die de vereniging in al haar uitingen nastreeft. Het doel is om in 2016 met name met behulp van deze inkomsten de exploitatie weer in evenwicht te krijgen.

7.2 Het uitgavenbeleid

Bijna de helft van de uitgaven zijn vaste kosten. Dit zijn de kosten van huisvesting, verzekering, afschrijving, website en bestuur. De vereniging heeft geen arbeidsrechtelijke verplichtingen en functioneert volledig op basis van de inzet van vrijwilligers.

Van de gemeente Haarlem mag de vereniging beschikken over een prachtig gebouw tegen een redelijke huurprijs. De kosten hiervoor zijn 50% van de vaste kosten. In de voorliggende beleidsperiode wordt met name gelet op het zuinig omgaan met energie. De ANBI-status geeft mogelijkheid voor het gedeeltelijk terug vragen van energiebelasting, hetgeen zal worden geïnitieerd. Ook blijft er met grote zorgvuldigheid gelet worden op de veiligheid en het goed functioneren van de ruimte. Dit zal (onderhouds-) kosten meebrengen.

De post 'afschrijving' zal in de voorliggende beleidsperiode worden verhoogd totdat de balanspost grotendeels is verdwenen. Dit omdat het bestuur van mening is dat de waardering van de voorraden te hoog is. Het beleid zal zijn dat nieuwe artikelen direct ten laste van het resultaat worden gebracht,

tenzij er gegronde reden is om toch de kosten over meer dan één jaar te spreiden.

De algemene communicatie, zoals die via de website, zal in de voorliggende beleidsperiode minstens zo belangrijk blijven als in de afgelopen periode. Deze communicatie is van belang voor zowel de leden als voor derden. Er zal blijvend goed worden bekeken welke informatie van algemeen belang is en welke voor alleen de leden. Dit om het lidmaatschap waardevol te laten blijven.

De kosten van bestuur, secretariaat en representatie bedragen zo'n 5% van de vaste kosten. Deze kosten zijn blijvend een onderwerp van zorgvuldig handelen, waarbij steeds het doel van de vereniging maar zeker ook de inzet van de vele vrijwilligers weloverwogen gewaardeerd blijven worden.

Over het algemeen is de verwachting dat de vaste kosten een gelijk niveau blijven houden ten opzichte van de voorgaande jaren.

De andere helft van de kosten zijn afhankelijk van het ledenaantal.

De grootste variabele posten zijn die van het jaarboek en van de vier nieuwsbrieven per jaar. Samen goed voor 90% van deze kosten. Iets meer dan 80% van de contributie-inkomsten wordt in deze twee posten geïnvesteerd. Deze posten hebben al geruime tijd de speciale aandacht van het bestuur, omdat ze in verhouding tot andere kosten als zeer hoog worden beschouwd. Dit heeft er toe geleid dat de kosten in eerste instantie zuiverder zijn geboekt. Er worden geen andere kosten geboekt op deze posten, opdat een oprecht beeld van de kosten wordt verkregen.

Er is gekeken naar de kwaliteit van de uitgaven en vastgesteld dat deze hoog is en dat we die ook graag zo hoog willen behouden. Beide uitingen worden als zeer belangrijk ervaren door de vereniging, met dien verstande dat het jaarboek vooral een gedrukt jaarboek moet blijven, terwijl de nieuwsbrieven ook in digitale vorm verspreid kunnen worden.

Het beleid is er op gericht om de kwaliteit van beide publicaties ten minste op het huidige hoge niveau te handhaven.

Het jaarboek zal haar vorm behouden. Het ligt voor de hand om de kosten te compenseren met extra inkomsten van derden door advertenties op te nemen. Beoogd wordt om ten minste 25% van de netto kosten te compenseren.

De Nieuwsbrieven zullen op inhoud hun huidige hoge niveau behouden. Qua vorm zal gezocht worden naar besparing van netto kosten tot maximaal € 9.000, een besparing van 25% op het huidige niveau. Beoogd wordt om de Nieuwsbrief per e-mail te versturen naar de leden die een e-mailadres hebben.

De vereniging heeft zich ten doel gesteld om ieder jaar een tentoonstelling te organiseren of mede te organiseren. Vaak gaat deze gepaard met een eenvoudige publicatie. De organisatie van de jaarlijkse tentoonstelling valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur en wordt per jaar, en tenminste twee jaar vooruit, met werkgroepen of ad-hoc leden afgesproken. Voor deze activiteit wordt een apart budget vrijgemaakt van € 2.500.

Het beleid is vooralsnog om deze activiteit te continueren. Het is echter niet uitgesloten dat in de voorliggende beleidsperiode deze activiteit stopt of anders wordt ingericht als blijkt dat de kosten en energie niet meer in verhouding staan tot de waarde die de activiteit toevoegt aan de vereniging. Vooralsnog wordt die balans echter als positief ervaren.

Het beleid van de vereniging is erop gericht om in de voorliggende periode de structuur van de vereniging verder inhoudelijk vorm te geven, opdat alle actief betrokkenen weten binnen welke kaders zij hun initiatieven kunnen uitvoeren en opdat alle initiatieven en activiteiten elkaar binnen de vereniging versterken.

Op kostengebied zijn de werkgroepen tot op zekere hoogte autonoom. Zoals al eerder werd aangegeven is het beleid dat aan de deelnemers aan activiteiten een bijdrage in de kosten wordt gevraagd, waardoor de algemene contributie laag kan blijven. De vereniging staat wel garant voor de financiering van de activiteiten en geeft ook voorschotten als daar een goede reden voor is. In de voorliggende beleidsperiode blijven deze uitgangspunten ongewijzigd.

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. Er wordt jaarlijks gebudgetteerd en zowel budget als afrekening behoeven vooraf goedkeuring van het bestuur. Er is een kascommissie die de jaarrekening controleert en daarover rapporteert in de ledenvergadering. De financiële administratie wordt uitgevoerd door de 2^e penningmeester. De penningmeester en de 2^e penningmeester blijven nauw samenwerken.

7.3 Het vermogensbeleid

De Historische Vereniging Haerlem is een financieel gezonde vereniging. Het vermogen is verkregen door ontvangsten van voornamelijk legaten alsook door het voorzichtig omgaan met uitgaven. Het liquide en belegde vermogen bedragen samen 80% van het totale vermogen.

Met het belegd vermogen wordt niet frequent gehandeld. Het vermogen is belegd in aandelen en obligaties in een verhouding van ongeveer 2 staat tot 1 en in een beperkt aantal fondsen. In de voorliggende beleidsperiode zal een deel van dit belegd vermogen liquide moeten worden gemaakt. De verhouding in de beleggingen zal onveranderd blijven.

De financiën van de Stichting Geveltekens Vereniging Haerlem worden apart geadministreerd, omdat dit een stichting betreft die binnen de vereniging is ondergebracht. Het bestuur van deze stichting draagt de eigen financiële verantwoordelijkheid.

Het bestuur is van mening dat de waardering van voorraden (voornamelijk drukwerk) en computerapparatuur ultimo 2012 te hoog is. Zij zal dit in de voorliggende beleidsperiode versneld afschrijven. Ook is besloten om de toekomstige kosten van deze posten voortaan geheel en direct ten laste te brengen van het resultaat.

De waarde van antiek en dergelijke wordt daarentegen gewaardeerd op 1 euro. Het bestuur heeft besloten deze waarde voorlopig hieraan te blijven geven, omdat iedere andere waardering voornamelijk arbitrair blijkt te zijn. In de voorliggende beleidsperiode zal het bestuur dit deel van het bezit laten inventariseren en waarden. Daarbij wordt opgemerkt dat delen van het eigendom van de vereniging in bezit of bruikleen zijn bij derden.

Vastgesteld wordt dat het financieel vermogen ruimte biedt om in de sfeer van investeringen nieuwe initiatieven te ontplooiën. In de beleidsperiode wordt hiervoor een bedrag van € 50.000 in een hiervoor aan te maken fonds gereserveerd met het doel dit in deze periode ook te besteden. De investeringen die uit dit fonds zullen worden gedaan dienen bij te dragen aan de doelstellingen van de vereniging en zullen op voorhand worden beoordeeld door het bestuur van de vereniging.

Gedacht wordt aan de volgende bestedingsopties:

- restauratie en onderhoud van de kunstcollectie van de vereniging (€ 10.000);

- gebruik van de functionele ruimten van De Hoofdwacht (zoals het souterrain ten behoeve van het centrum jeugdeducatie) (€ 5.000);
- digitalisering van de jaarboeken en instandhouding van bibliotheek (€ 10.000);
- Haarlem-Reeks uitgave (€ 2.000 per jaar gedurende vijf jaar);
- ondersteuning van symposia, inclusief uitgave van publicaties (€ 5.000);
- incidentele subsidies en bijdragen; gedacht kan worden aan het bijdragen aan de totstandkoming van de ramen in de Bakenesserkerk, of de restauratie van de kaart van Romeyn de Hooghe, aan het Haarlems orgelfestival, de profielwerkstukprijs of restauratiesubsidie voor voorwerpen die belangwekkend zijn voor de geschiedenis van Haarlem (€ 5.000);
- aankoop van (kunst-)voorwerpen die een relatie hebben met de Haarlemse geschiedenis (€ 5.000);

Het bestuur houdt zich het recht voor om de bestedingen uit dit fonds anderszins te verdelen en ook anderszins te besteden, mits de besteding voldoet aan de eis tot bijdrage aan de doelstellingen van de vereniging. Met dit fonds is ook beoogd om hierin te ontvangen legaten geheel of gedeeltelijk onder te brengen. Het biedt een mogelijkheid om als vereniging substantiëler en actiever een bijdrage te leveren aan de doelstellingen.

7.4 Conclusie Financieel Beleid

Vastgesteld kan worden dat de vereniging financieel gezond is. Er is een jaarlijks exploitatietekort, wat mogelijk is dankzij de sterke financiële positie. Het beleid is er op gericht om in de voorliggende periode het niveau van activiteiten gelijk te houden, waardoor de exploitatie nog enige tijd negatief zal blijven, terwijl gewerkt wordt aan het verkrijgen van meer inkomsten om zo weer budgettair neutraal te worden. Daarnaast wordt een fonds gealloceerd om meer substantiële investeringen uit te kunnen bekostigen. De continuïteit komt in de voorliggende beleidsperiode niet in gevaar.

Hoofdstuk 8 Beleidsvoornemens in tijdsperspectief

In de voorgaande hoofdstukken is steeds de huidige situatie beschreven, soms in relatie tot het verleden en veelal met een blik op de toekomst. In dit hoofdstuk worden de meest in het oog springende beleidsvoornemens bij elkaar gebracht en voorzien van streefdata. Hierbij wordt de volgorde van deze nota aangehouden. Ongewijzigd beleid wordt niet vermeld. Waar bij de punten geen verantwoordelijke persoon of werkgroep is genoemd, is het bestuur verantwoordelijk voor tijdige realisatie. Uiteraard kan het bestuur dit delegeren.

8.1 Inleiding

- Er wordt een huishoudelijk reglement opgesteld, waarin onder andere wordt geregeld welke bevoegdheden welke werkgroepen of projectgroepen hebben en hoe het bestuur wordt samengesteld (*gereed ALV juni 2014*).
- De samenwerking van werkgroepen in projectgroepen wordt vormgegeven, te beginnen bij de projectgroep Tentoonstelling 2014 (*tijdschema gekoppeld aan dat van de tentoonstelling*).
- De statuten worden gewijzigd. Hierin wordt ook de naam 'Historische Vereniging Haarlem' vastgelegd (*gereed ALV 2014*).

8.2 Doelstelling, missie en beleidsuitgangspunten

- In de statuten wordt de doelstelling aangepast. Hierbij wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de eigenlijke doelstelling en de middelen om de doelstelling te realiseren. (*gereed ALV 2014*)
- Elk lid kan op verzoek inzage krijgen in de verslagen van het bestuur van de vereniging. (*gereed na het besluit hieromtrent in de ALV van 2013*).

- De werkgroepen zorgen voor actuele kennis van hetgeen zich in Haarlem op hun werkgebied afspeelt en maken hierdoor een proactief optreden van de vereniging mogelijk (*blijvend aandachtspunt*).
- Een tentoonstelling mag de vereniging maximaal € 2.500 kosten. De projectgroep van de betreffende tentoonstelling is verantwoordelijk voor het werven van aanvullende fondsen (*blijvend uitgangspunt*).
- Tentoonstellingen zijn in het vervolg ook op vrijdagmiddag geopend (*reeds ingevoerd bij de tentoonstelling van 2013*).
- Samenwerking met enkele instellingen en met de historische verenigingen van Hollandse steden wordt geïntensiveerd (*blijvend aandachtspunt*).
- Er wordt een nieuwe leemtelijst van de Haarlemse geschiedenis en historiografie gemaakt
- De nieuwe uitgave van de Haarlem-Reeks wordt gerealiseerd.

8.3 De leden

- Het ledental moet stijgen tot boven de 2.000 in 2016 (*deadline eind december 2016*).
In 2014 wordt een nieuw ledenwervingsbeleid geformuleerd.
- Er wordt naar gestreefd meer leden actief te maken met behulp van digitale mogelijkheden, bijvoorbeeld voor discussieavonden of kortlopende projecten (*projectopzet gereed bij ALV 2014*).
- Inrichten van een register van competenties (*projectopzet gereed 2013, uitvoering 2014*).
- De mogelijkheid wordt geopend van een ledenraadpleging over belangrijke zaken (event. met gebruik van digitale middelen) (*projectopzet gereed 2013. Uitvoering wanneer nodig*).
- De mogelijkheid wordt geschapen voor een meningsvormende ledenraadpleging in de vorm van discussiebijeenkomsten of met behulp van digitale mogelijkheden (*projectopzet gereed 2013. Uitvoering wanneer nodig*).
- Het stimuleren van een actief verenigingsleven wordt een speerpunt.

8.4 De organisatie

- Statuten aanpassen en huishoudelijk reglement opstellen. Statuten zodanig aanpassen dat ze voldoende stevigheid bieden voor een goed functionerende vereniging, met de uitwerking in het huishoudelijk reglement. Een en ander moet ook ANBI-proof zijn (*gereed ALV 2014*).
- Contactpersoon-principe opnemen in huishoudelijk reglement (*gereed ALV 2014*).
- Op website taakverdeling en bevoegdheden van dagelijks bestuursleden opnemen (*gereed eind 2013*).
- Positie werkgroepen opnemen in statuten (*gereed ALV 2014*).
- Binnen de statuten en in het huishoudelijk reglement wordt vastgelegd dat de verschillende werkgroepen alle een eigen positie hebben met eigen mandaten en bevoegdheden (*gereed ALV 2014*).
- Voor de redactiecommissie van het jaarboek, voor de webmaster, voor de redactie van de Haarlem-Reeks en voor de redactie van de Haarlem Nieuwsbrief worden redactiestatuten opgesteld (*gereed eind 2013*).

- Beleidsvoornemens werkgroep Gebouw & Omgeving:
  - Modernisering van de Monumentenzorg. Deze door het Rijk in gang gezette beleidswijziging, resulterend in nieuwe wetgeving, nauwlettend volgen. Met name de consequenties hiervan op gemeentelijk niveau. Eindproducten: schriftelijk reageren op concept nota's, op uitnodiging proactief deskundigheid leveren in verschillende fases van gemeentelijke beleidsvoornemens en het opstellen van een binnen de vereniging breed gedragen notitie met een visie op de Monumentenzorg (*einddatum: onbepaald*).
  - Bescherming historische binnenstad: *eindproduct: toetsing van wijzigingen in bebouwing, bestrating en groenvoorzieningen aan criteria zoals verwoord in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit* (*einddatum: onbepaald*).

-- Pleinen in Haarlem: eindproduct: *uitgave van een pleinenboek aan de hand van een inventarisatie, fotomateriaal en een analyse van functies (einddatum: 2014/2015).*

-- Structuurvisie Openbare Ruimte Haarlem en intergemeentelijke structuurscan: eindproduct: meedenken met de gemeente 'aan de voorkant' in gesprekken met wethouder en stadsbouwmeester. Evaluatie voortgang 2013 (*einddatum: onbepaald*).

-- Dumont, directeur stadsopbouw Haarlem (1902-1930). Eindproduct tentoonstelling over de betekenis van Dumont voor de bebouwing en woonomgeving in de stad. (*einddatum: 2015/2016*).

-- Stedenbouwkundige ontwikkelingen: eindproduct het presenteren van een visie op de structuur van de stad in de toekomst (*einddatum: onbepaald*).

- Beleidsvoornemens Werkgroep Parken en Groen:

-- *Onderzoeken*: Marcelisvaart/Westelijk Tuinbouwgebied, Kleverlaanzone, Van Stad naar Parkenpad, Garenkokerskade;

-- Wandeling voor leden van de Historische Vereniging Haarlem (*datum: september 2013*).

-- Publicaties: In het vervolg komt er in elke nieuwsbrief een artikel gerelateerd aan het werkterrein

-- Educatie: In 2013 wordt samenwerking gezocht met de werkgroep Jonge Muggen

-- Folders van wandelingen: Deze worden breder verspreid (ABC-architectuurcentrum, Noord-Hollands Archief, Archeologisch Museum).

- Beleidsvoornemens Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem:

-- Verbetering van inhoud en toegankelijkheid van de website van de stichting (*einddatum: onbepaald*)

-- Uitgave boek 'Gevelstenen in Haarlem tot 1850' (einddatum 2014/2015).

Beleidsvoornemens projectgroep tentoonstellingen:

-- Voor elke tentoonstelling een aparte projectgroep inrichten met één vast bestuurslid als continue factor.

- Beleidsvoornemen Werkgroep Haarlem Reeks:

-- Er komt een herstart met nieuwe uitgaven (*de eerste publicatie is te verwachten in 2013/2014*).

- Beleidsvoornemen archeologie:

-- Het bestuur onderzoekt de mogelijkheden voor een betere integratie van archeologie in de vereniging (*planning 2014/2015*).

8.5 PR en Communicatie:

- Beleidsvoornemens PR en Communicatie:

-- De Hoofdwacht actief inzetten als PR-middel (*Notitie over mogelijkheden gereed eind 2013*).

-- De Hoofdwacht voor de buitenwereld duidelijker in relatie brengen met de vereniging (*gereed 2013*).

-- De mogelijkheid onderzoek van een museumwinkel in De Hoofdwacht inrichten (*uiterlijk gereed bij opening tentoonstelling 2014*).

-- Discussiebijeenkomsten organiseren met externe deelname. Garanties bieden voor hoog niveau! (*notitie over opzet gereed eind 2013*).

-- er komt een vaste rubriek in de nieuwsbrief over de mogelijkheden van de website (*ingang 2013*)

- er komt een onderzoek naar de wenselijkheid om de nieuwsbrief – mede – digitaal te verspreiden (*gereed 2013*).

- er wordt naar gestreefd alle/meer e-mailadressen van leden te achterhalen om zo meer van dit medium gebruik te kunnen maken (*blijvend aandachtspunt*).

-- er wordt een onderzoek in gang gezet naar de mogelijkheden om als vereniging beter te profiteren van de digitale mogelijkheden

-- er wordt gestreefd naar een vast format voor alle externe uitingen

8.6 Financiën

- Beleidsvoornemens Financiën:

-- Kernpunt van het beleid van de vereniging. Het beleid van de vereniging is er op gericht om in de voorliggende periode de structuur van de vereniging verder inhoudelijk vorm te geven, opdat alle actief betrokkenen weten binnen welke kaders zij hun initiatieven kunnen uitvoeren en opdat alle initiatieven en activiteiten elkaar binnen de vereniging versterken.;

-- In de voorliggende beleidsperiode zal een deel van dit belegd vermogen zo nodig liquide worden gemaakt. De verhouding in de beleggingen zal onveranderd blijven.

-- De waardering van voorraden zullen in de voorliggende beleidsperiode versneld worden afgeschreven. Ook is besloten om de toekomstige kosten van deze posten voortaan geheel en direct ten laste te brengen van het resultaat.

-- In de voorliggende beleidsperiode zal het bestuur de inventarisatie en waardering van antiek en waardevolle of alleen historische voorwerpen opnieuw in kaart brengen.

-- Het beleid is om de contributie pas in 2015 weer te verhogen met, waarschijnlijk, de som van de inflatie percentages sinds 2009.

-- Doel is om het aantal leden in 2016 tot boven de 2.000 te brengen. Het 2.000^e lid zal op bijzondere wijze welkom worden geheten.

-- In de voorliggende beleidsperiode wil de vereniging het jaarlijkse negatieve exploitatie resultaat weer tot nul reduceren. Dit betekent dat we de uitgaven en de inkomsten weer ongeveer gelijk willen laten zijn in 2016.

-- Het doel is om in 2016 met name met behulp van inkomsten uit sponsoring en bedrijfslidmaatschappen, de exploitatie weer in evenwicht te krijgen.

-- De vereniging zal in de voorliggende beleidsperiode vormen vinden om het geven van donaties en legaten verder te entameren en vergemakkelijken.

-- In de voorliggende beleidsperiode wordt met name gelet op het zuinig omgaan met energie in De Hoofdwacht. Ook zal aanspraak worden gemaakt op de teruggaaf energiebelasting. Er blijft met grote zorgvuldigheid worden gelet op de veiligheid en het goed functioneren van de ruimte, dat (onderhouds-) kosten mee zal brengen.

--De algemene communicatie, zoals die van de website, zal in de voorliggende beleidsperiode minstens zo belangrijk blijven als dat het in de afgelopen periode is geweest.

-- Over het algemeen is de verwachting dat de vaste kosten een gelijk niveau blijven behouden ten opzichte van de voorgaande jaren.

-- Het jaarboek zal zijn vorm behouden. Het ligt voor de hand om de kosten te compenseren met extra inkomsten van derden door advertenties op te nemen. Beoogd wordt om ten minste 25% op de netto kosten te compenseren.

-- De Nieuwsbrieven zullen op inhoud hun huidige hoge niveau behouden. Qua vorm zal gezocht worden naar besparing van netto kosten tot maximaal € 9.000, een besparing van 25% op het huidige niveau, door de Nieuwsbrief per e-mail te gaan versturen.

-- Het beleid is vooralsnog om de jaarlijkse tentoonstelling door te blijven zetten. Het is echter niet uitgesloten dat in de voorliggende beleidsperiode deze activiteit stopt als blijkt dat de kosten en de benodigde inspanningen niet meer in verhouding blijken te zijn met de waarde die de activiteit toevoegt aan de vereniging. Vooralsnog wordt die balans echter als positief ervaren.

-- Er zal een fonds worden gealloceerd uit het huidige financieel vermogen ter grootte van € 50.000 waaruit investeringen zullen worden gefinancierd die relatie hebben tot de doelstellingen van de vereniging. (*gereed januari 2016*).

-- De vereniging staat garant voor de financiering van de activiteiten van de werkgroepen en geeft ook voorschotten als daar goede reden voor is. In de voorliggende beleidsperiode blijven deze

uitgangspunten ongewijzigd.

Tot slot

In deze beleidsnota is de vereniging vanuit verschillende hoeken onder de loep gehouden. Veel is beschreven, maar wijzigt niet. Toch is ook de lijst met beleidsvoornemens in hoofdstuk 9 aanzienlijk. Het is duidelijk dat de Historische Vereniging Haerlem bloeit.

De nota is niet alleen nuttig als momentopname en planningsdocument. Gedurende het proces van totstandkoming hebben veel mensen zich met de verschillende concepten bezig gehouden. Er is veel gediscussieerd. Hierdoor is de betrokkenheid van velen bij de interne samenhang van de vereniging gegroeid. En dat is wellicht een van de grootste winstpunten uit het hele proces.

Het bestuur heeft zich voorgenomen om de voortgang van de beleidsdoelen elk jaar te evalueren en ze vraagt de werkgroepen hetzelfde te doen. Zo kan de vereniging zich verder ontwikkelen op een manier die door veel leden wordt onderschreven.

Het papieren deel is gereed. Het echte werk kan beginnen!